

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpolno za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič.)

Krvna setev.

Prvi čin srbske kraljeve tragedije.

Bilo je v zadnjem desetletju izhajajočega osemnajstega stoletja, ko sta gnala dva moža previdno strahopetno malo čredo ovac in jagujet po obronkih gor, katere se raztezajo po sredini Srbije tja do Save, starček in mladenič. Oba sta bila kmečko opravljena. Starček, upognjen od števila let, stopal je počasi, opirajoč se na palico in pri vsakem koraku se je tresel, kateri ga je bliže privedel na mejo drage domovine. Mladenič pa je bil krepak mož s temnim obrazom, črnimi, kostanjevimi lasmi in živimi očmi, in le ta je vedno in vedno naganjal očeta, naj krepkeje stopa. Toda njegove besede niso mnogo izdale. Na meji, kjer meji avstrijsko posestvo na srbsko, sede starček na ljubljena mu tla, povzdigne svoje roke proti sinu in milo vzdihne:

„Pusti me, da tu ostanem, dragi moj Jurij“, dejal je, „pusti, naj tu umrem v dragi domovini, star sem in ne morem te spremljati v tujino“.

„Neumni starec!“ zavrne ga mladenič, „ti nočeš, ti moreš! Ne veš li, da nas Turki zalezujejo, ali ne veš, da gotovo zapadeš smrti, ako te dobe v roke? Grozovitni, mučni smrti, ako te ujamejo brez mene tvojega sina svojega največjega sovražnika? Ali naj prepustim svojega očeta rokam mučiteljev?“

„Oni me umore, moj sin, oni me umore in jaz umrem v domači zemlji! Star sem in truden, kaj je na tem ležeče, pusti me umreti, a ti si mlad, ti lahko še mnogo koristiš domovini!“

„Jaz tebe v roke sovražnikov, svojega očeta, naj izdam požrešnosti divjih Turkov? Nikdar, nikdar! Vstani in pojdi. Ako ne, pri milem Bogu, te ustrelim!“

Potegnil je puško izza pasa in obrnil jo proti starcu. Toda vse žuganje ni pomagalo, starček se ne gane.

„Umori me moj Jurij, umori me!“ dejal je, „raj padem od tvoje roke, nego po rokah divjakov. Raje v domovini, nego v tujini!“

Sin ni vedel, kaj bi storil. „Ali greš!“ kričal je, „ali naj oba umreva?“

„Niti stopinje dalje, umori me, to je moja zadnja prošnja!“

Na bližnjih obronkih vstajale so čudne podobe, bili so janičarji, iskali so ta par, mladenič jih zagleda, vedel je, da se mu bliža nevarnost. Vzdignil je orožje.

„Hočeš? ne morem!“ Puška počni in starček pade poleg svoje čredice na tla, katera je lizala njegovo srčno kri. Še enkrat se ozre mladenič na starčka, potem pa se spusti kakor obstreljena zver po grmovju do reke, katero urno preplava. Onkraj je bil v varnosti.

Ta je bil Jurij Petrovič, imenovan Karadjordjevič, črni Jurij, pod tem imenom ga pozna vsa Srbija. Vstopil je v avstrijsko armado. Z srčnostjo prenašal je prosti sin gora takratno strogo avstrijsko vojaško službo, ne da bi mignil z očesom, podvrgel se je biču predstojnikov, na vojnem polju opazoval je svoje predstojnike, opazoval je, zapomnil si je. Vedel je zakaj; nobena važna reč mu ni ušla; vsak dogodek v domovini je gledal z bistrim očesom, iz svoje vojaške izbe pa je pripravljal se na ustajo v Srbiji; in ko je ta počila, postavil se je na čelo ustašem. Z veseljem ga je sprejela domovina.

Čeprav je bilo znano, kaj teži srca hrabrega junaka, čeprav se je mnogim gnusilo pred morilcem očetovim, nobeden se mu ni zoperstavljal, vsak mu je zaupal ter mu izročil vodstvo, kakor star junak. Vdobil je zmago za zmago, v kratkem času izginili so janičarji iz Srbije.

Osvobodil je Beligrad, a s tem je bila končana njegova zmaga. Ni ga bilo jednakega junaka v Srbiji. Toda sreča je opoteča. Njegova sreča naj bi bila tudi nesreča. Narod ga je ljubil, toda med vodniki je vladala javnost, zavidali so hrabremu Juriju njegovo srečo, in ko je vojna končala, napeli so vse moči, da bi ga odstranili. To je uzrok da se mu je zmagovalna sreča izneverila; kakor je prej zmagal, tako je zdaj bežal. Bežal je v Avstrijo. Srbija je bila zgubljena. Samo jeden se je našel, da reši propadajočo domovino. Bil je Miloš Obrenović. Kmet, kakor Kara, bojeval se je za svobodo drage domovine; premagal je l. 1815. v

sovražniki veseliti zmage, mar naj se je imela stara država, v kateri ni (pod Karlom V.) zahajalo solnce, raznesti, v šibre, mar naj bi ostal habsburški prestol brez opore?!

Ne, krepplji dvoglavega orla so bili dovolj ostri, da so kljubovali in upor zlomili; cesarska armada je stala kakor skala v šumečem, razburkanem morju — saj so ji stali na čelu Radetzky, Windischgrätz in slavni ban Jelačić, cesarska armada, ki se je zmagovalno borila pod nadvojvodom Karolom pri Aspernu (1809.) in pod Schwarzenbergom pri Lipsiji, (1813.) združena z Rusijo in Prusijo za svojo in ostale Evrope svobodo, ista armada je bila biti tudi dovolj močna, da brani in varuje cesarski prestol. Da, — ona je tudi to bila. Ona sama je bila podpora cesarjeva, zaščitnica države in njen meč. Nji se ima zahvaliti domovina, da je zopet vstala iz težke nadloge in nevarnosti.

Italija, že od nekdanj ognjišče rovarskega gibanja, je bila v srđiti ustaji proti Avstriji. Izgled mesta Milana (od 18—23. marca 1848.) in Benetek je ščuval vse povsod na posnemanje, ne le v Lombardiji in v Benečiji, kjer so pričakovali pomoči Karla Alberta, tudi v našem sicer

odločilni bitki pri Mačvi Turke pod Ali pašem in tako je srečno končala vojna.

Čeprav je bila nagrada ponujena za glavo slavnega Jurija, vrnil se je vendar ta v domovino. — Bila je temna noč, ko je begun potkal na vrata nekdanjega svojega tovariša. Vedel je, da ga Miloš sovraži, toda vedel je, da je Slovanu gost sveta oseba. Miloš, zazrši gosta, se prestraši; kajti bili so Turki premagani, on je bil zmagovalec, toda vedel je, da je odvisen od Carigrada. Kako, ali naj zdaj varuje izobčenca? Kaj naj stori? Upal je, da ga povzdignejo v knežji stan, čeprav je že bil. Toda slavil se je še vedno Črni Jurij. V pesnih ga je ljudstvo blagovalo in častilo. Sprejel je gosta, ponudil mu kruha in soli in dolgo sta sedela skupno pri vinu, razmotrivajoč osodo domovine.

Dolgo je že spal gost, Miloš pa je sedel ob mizi ter bojeval hud boj; prsa so se mu vzdigovala in padala. Vzdignil se je, vzela handžar z mize ter stopil v sobo, kjer je Črni Jurij spal. Vstopil je. Speči je ležal na postelji, samo en pogled je vrgel na njega, prekrižal ga z levico a z desnico mu zabodel handžar v prsa.

Vzdignil se je Črni Jurij, ter skušal z rokami obdržati kri, katera mu je brizgnila visoko iz prsi. Ko je čutil, da se mu bliža smrt, vzdigne roko proti morilcu in z mrtvaškim glasom zakliče:

„Preklet bodi, da si mi to storil, tvoja kri naj se razlije na tebe in tvoje otroke, tvoje ime naj bo nesreča Srbije in tvoj zadnji vnuk naj pade pod bratskimi rokami, katerim zaupa, kakor sem jaz pod tvojimi!“ Padel je vznak in bil je mrtev.

Kakor obsojenec se vrne Miloš iz sobe. Drugo jutro pošlje glavo mrliča v Carigrad in potem ga kmalu proglasijo za kneza.

Kdo ve, ali je res izustil umirajoči to kletev, ali pa da jo je sam narod položil umorjenemu v usta. Ogorčen nad bratskim umorom, kateri ne more nikdar ostati brez osvete, to nam ne pove zgodovina. Ali se je to zgodilo ali ne, prokletstvo je ječalo nad hišo Obrenovića. Vlada njegova je bila nesrečna. Res je bil povišan v kneza, toda ustaja je na-

mirnem Primorju, — ne sicer med Hrvatate ali Slovence, katerih zvestoba je dovoljkrat že skušana bila, — toda med italijanske prebivalce istrskega polotoka je padlo seme ustaja na rodovitna tla.

Res, da ni bilo še italijansko ljudstvo Istre in Trsta prešinjeno, — kakor je žalibog danes, — mamečega glasū o zjedinenju Italiji, toda k temu so spodbujali, četudi le maloštevilni, agitatorji, ki so hoteli ribariti v motni vodi ter so v ta namen obenem izdali geslo: „konstitucija-ustava!“ Ti besedi so razlagali lehkomiselnemu laškemu prebivalstvu na deželi na kratko tako, da odsihmal bodo menjali vsi davki in vplačila, in da bo vsakdo svoj lastni gospod in zapovedovalec! —

Kvasili so, da kralj sardinski se bo boril za to svobodomiselno stremljenje in tako se je posrečilo tem apostelnom neodvisnosti najti tudi med istrskimi Italijani, ki so nekdanj spadali pod beneškega leva, nekaj pristašev, s katerimi so upali, da bodo podpirali iskrcanje sardinskega brodovja, ki je imelo vsaki hip pripluti na obalo Istre. Cesarska krđela, razpostavljena po Istri, so imela nalogo to preprediti, katerih število pa je bilo z

daljevala in slednjič je bil odstavljen s prestola. Kot osemdeset-letni starček je prišel zopet na prestol, toda kmalu potem umrl. Sin njegov Mihael je bil dne 10. junija 1868. umorjen. Milan, prvi srbski kralj, je umrl v prognanstvu, in 10. junija končal je zadnji Obrenović, kralj Aleksander, življenje, umorjen od svojih podložnikov. A.

Še nekaj o banu Jelačiću.

(Piše v Mihaeljev.)

•Razlomimo njih spone in odvrzimo od sebe njih jarem.

Psalm II. 3. v.

Veliko, da, cela knjiga bi se dala napisati o nepozabnem banu, katerega spomin smrti je vsa domoljubna Hrvatska te dni (20. maja t. l.), da, v teh „črnih dnevih“ trojedine kraljevine tako sijajno obhajala. Toda nedostaja mi časa za to. Seveda, so tega slavnega moža sovražniki Slovanov in dinastije različno sodili. Toda pomisliti bi pač morali, da ta mož, ki je v času mnogostranske zmešnjave ne glede na svojo lastno usodo z vsemi močmi in z redkim pogumom in odločnostjo se potegoval in bojeval za prestol in svojo domovino in Avstrijo proti onim, ki so jo hoteli na najsebičnejši način uničiti, da bi ga morali tudi njegovi politični protivniki bolj nepristransko soditi. Naj si bodo pa nameni njegovih protivnikov katerikoli, kar je tedaj hotelo ljudstvo trojedine kraljevine, in kar ono hoče tudi sedaj, se da izreči v besedah: Zvesto biti kralju, zjedinjeno ostati z nerazdeljeno monarhijo, varovanje in ohranjenje narodnosti in samostalnost financ, prosti razvitek iste poleg vsake druge. To je na kratko povedano, kar zahteva Hrvatska. Ako se je to le z nevoljo moglo brati, kar se je tedaj o njem pisalo (l. 1848.) od mažaronske strani, in to o možu, ki je bil v vsakem oziru častivreden, brez madeža in graje, ki ni ničesar storil kakor to, kar je zahtevala narodnost njegove domovine ter kar je zahteval hasek skupnega avstrijskega cesarstva, in ki je imel pogum ob takem času obče šibkosti in nemoštva dati izgled kreposti, bistrumnosti in

ozirom na obsežno obrežje in skrite zatonc, premajhno.

V Trstu je bil tudi domači polk, tedaj princ Leopold, (pozneje Wimpfen in Weber, zdaj grof Lacy, št. 22.), imenovan. V aprilu 1848. sta bili 17. in 18. stotnija, pri brambovskem batalijonu 5. in 6. stotnija postavljeni; zraven teh je stal v Istri še en batalijon pešpolka Hess št. 40., čegar poveljnik polkovnik Teimer, je opravljal službo brigadirja.

S temi tremi batalijoni se je moral polkovnik Teimer, z eno raketno in eno 12 funtno baterijo, truditi, da obrani vso Istro, posebno pa preprediti že napovedano iskrcanje Sardincev ob istrski obali. On je kot spreten vojskovodja razdelil to malo število svojih vojakov v majhne tako imenovane „leteče kolone“ po različnih lukah, s strogim ukazom, da naj dobro pazijo na vse, kar se godi na morju, naj sovražno brodovje spremljajo, kakor hitro jim dojde na vid, in da naj se kar najbolj zoperstavijo slehernemu poskusu iskrcanja. V ta namen so pravilno službo brzotekov in službo s znamenji napravili, da so se mogli večji oddelki hitreje zbrati na opasnih obrežnih točkah.

(Dalje pride.)

LISTEK.

Vojni dogodki l. 1848. v Trstu in v Istri.

(Spisal M. Mihaeljev.)

•Hrib se maje in brast,
Zvestoba Slovenca ne gane.
Koseski.

Nam je tudi novejša lastna zgodovina premalo znana, akoravno bi morala biti ista učiteljica prihodnosti; zato hočem s temi vrsticami podati vsaj jeden muhen donesek k isti, kako se je vedla Istra in Trst v burnem 1848. letu nasproti tedanjemu malemu Piemontu, ko je ta s pomočjo laške prekucije napadel Avstrijo.

Kakor v mirno vodo padajoč kamen napravlja valove svetlikajoče se v solncu in jih rahlo peha proti obrežju, dokler se isti ne pozbubē, tako so se razširjali treslaji porušenega francoskega cesarskega prestola, žugajoč vsej Evropi; ta prekucija se je dotaknila, da, celo pretresla je tudi tla našega cesarstva.

Na Dunaju, v Pragi, Pešti, v Milanu in v Benetkah je krvava ustaja že razvila svojo zastavo; dozdevalo se je, da se cesarstvo stresa v svojih temeljih; ne le meščanska vojska v notranjem, ampak tudi zunanji sovražniki so pretili prekucniti dvoglavega orla. Tužni, mučni dnevi so prišli za Avstrijo. Mar naj so se imeli

garskimi prednjimi stražami. Pri teh bojih so navadno zmagovali Bolgari.

Turška vlada je odprla velike zaloge orožja v Drinopolju, iz katerih se vsem turškim mladeničem in možem, ki so sposobni za boj, deli orožje. V skladiščih ob meji nabirajo Turki živeža, kakor za vojsko. Ako Evropa ne posreduje, je turško-bolgarska vojska neizogibna.

V Cepino je napadla turška prednja straža, obstoječa iz 200 mož, mejno bolgarsko stražo. Turkov je 30 ostalo mrtvih na bojišču, od Bolgarov je bilo samo par ranjenih.

V Brusii je turško vojno ministerstvo sestavilo dva nova polka konjenikov in ju poslalo v Macedonijo. V vseh turških vojaških arzenalih se krčevito dela.

Skoro vsi Turki zupajo zadnje dni Bolgariji. Iz južnih bolgarskih mest prihajajo poročila, da so turške vasi prazne ker so se prebivalci izselili. Gelo cigani mohamedanske vere beže iz Bolgarije. Ti cigani javno izjavljajo, da pridejo skoro nazaj plenit. Slično izseljevanje je bilo mej Turki tudi pred zadnjo rusko turško vojsko. Splošno se smatra to kot predznamenje vojske.

Domače in razne novice.

Poštna vest. — Poštna oficijala g. Ernest Nastran v Rovinju in g. Fr. Hafner v Trstu sta imenovana poštoma kontrolorjema v Pulju.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: Anton Krušič, krojaški mojster v Gorici 5 K; g.čna Jelica Berbuč letnino za 1903. 20 K. — Srčna hvala!

Sklep šolskega leta učnih zavodov „Šolskega Doma“. — V nedeljo 12. t. m. ob 9. uri predpoludne se slovesno sklene šolsko leto moške obrtno-nadaljevalne šole. Ta dan dobodo učenci spričevala, odlični učenci pa se pri ti priliki obdarujejo. Po razdelitvi spričeval in daril odpre se v risarski dvorani razstava. Pri ti razstavi se bode lahko vsakdo prepričal, da so učenci tudi v tem letu lepo napredovali. Kogar veseli napredek naše mladine, pride naj si ogledat to razstavo in prepričal se bo o važnosti te šole. — Ta dan odpre se tudi razstava izdelkov ženske obrtne šole, pripravljavnice za ženska-izobraževališča in šest-razredne dekliške ljudske šole. Tudi ta razstava obeta mnogo znamenitega in pomenljivega. Razstava bode odprta v nedeljo in v ponedeljek od 9.—12. predpoludne in od 3.—5. popoludne. — V ponedeljek dne 13. t. m. pa bode sklep ljudske šole, in bode sv. maša z zahvalno pesmijo v župni cerkvi na Travniku, pri kateri priliki bodo pele učence višjih razredov. Po sv. maši dobodo učenci in učence spričevala oziroma šolska sporočila.

Šolska veselica „Šolskega Doma“. — Kakor druga leta, priredi se tudi letos na dvorišču „Šolskega Doma“ o priliki sklepa šolskega leta, šolska veselica. Veselica bode pri ugodnem vremenu v soboto ob 5. uri popoludne, ponovi se pa v nedeljo istotako ob 5. uri popoludne. Vspored veselice bode obsegal igra, deklamacije in petje. Nastopile bodo pri veselici učence višjih razredov. Nadejati se je obilne udeležbe.

Praznik sv. Cirila in Metoda. — V nedeljo na praznik slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda je bila ob 9. uri v cerkvi sv. Ignacija sv. maša, katero je daroval drž. in dež. poslanec dr. Gregorič. Cerkev je bila polna pobožnega slovenskega ljudstva iz vseh stanov. Peli so slovensko prav lepo in ubrano pod vodstvom gosp. Bajta njegovi pevci.

Potrjen župan. — Cesar je potrdil iz volitev dr. Venutti-ja goriškim županom. Slovesno umeščenje se izvrši v soboto popoludne.

Žalostni uspeh na goriški gimnaziji. — Pričetkom šolskega leta 1895. je bilo v slovenskem oddelku prvega razreda 55 učencev, izmed katerih je prišlo v letošnji osmi razred celih 6. K zrelostnemu izpitu se je bilo letos oglasilo 12 slovenskih učencev, a izpit so napravili — štirje. Te številke govore jasno ter dokazujejo, da so razmere na goriški gimnaziji anormalne in nezdrave. Te žalostne razmere se dajo korenito spremeniti le z upeljavo slovenskega, oziroma laškega učnega jezika. Boljši uspeh je nemogoč, dokler mori našo mladino ptuji nemški učni jezik. Z upeljavo materinega kot učnega jezika izginejo tudi ptuji nemški učitelji, ti ostanejo vedno le ptujci med ptujci, ki ne poznajo našega jezika, naših razmer in potreb in torej, šele potem se rešimo tudi tistih „heilovec“, ki se navdušujejo na raznih shodih tukajšnjega Sulferrajna in Südmarke za nemški most do Adrije, kateremu je seveda najbolj na poti naraščaj domače itelligence.

Alli hočemo po slihi posnemati Mevšeta? — V sobotnem „Slovencu“ smo čitali, da se je raznesla po Ljubljani govorica, da je bilo tamošnjim častnikom prepovedano udeležiti se slavnosti, katera se je priredila v nedeljo v ljubljanski „Zvezdi“ v proslavo spomina našega pesnika Franceta Prešerna. Ko smo to čitali, posililo se nam je v roke pero, da napišemo te le opazke. — Ko prireja v Gorici svoje velikonemške slavnosti nemško društvo „Schulverein“, takrat mrgoli pri teh slavnostih vse polno častnikov. Istotako se udeležujejo častniki v obilem številu veselice, katere prirejajo tukajšnja italijanska društva. Bilo je lanskega leta, ko je italijansko podporno društvo v Gorici bivaajočih italijanskih podanikov priredilo veliko veselico v „Velodromu“, pri kateri se je izsrečkal tudi neki daritalijanskega kralja. Pri ti veselici, ki ni bila nič drugega nego velikanska irredentovska demonstracija, videl s. med drugim občinstvom vse polno naših častnikov. O pustu, ko prireja italijansko društvo „Lega nazionale“ svoje ples, pri katerih pa nikdar ne izotajajo prikrite in javne irredentovske demonstracije, vidiš gotovo tudi lepo število naših častnikov. Na praznik sv. Petra priredili so letos naši Italijani v korist istega društva „Lega nazionale“ na Telovadnem trgu ljudsko veselico, ki je nosila ves znak grde irredentovske demonstracije, mrgolelo je istotako vse polno naših častnikov, ki so občudovali švigajoče rakete, ki so se druga za drugo v italijanskih barvah vzdigale proti nebu. Ne glede na demonstrativno protiavstrijsko kuno zunanjo obliko takih veselice je ob enem vsakemu znano, da niso ta društva, bodisi nemški „Schulverein“, bodisi italijansko podporno društvo ali pa tudi „Lega nazionale“ nikakor prijazna naši državi, kar dokazuje samo dejstvo na sebi, da dobivajo izdatne podpore iz Nemčije in iz Italije in so torej nevarne državnemu obstoju. Vsa ta društva imajo namen potujevati slovenske otroke ter jih pripravljati ali za Nemčijo ali pa za Italijo. Pri vsem tem pa obiskujejo, kakor smo zgoraj omenili, naši avstrijski častniki pridno in v obilnem številu njih veselice in jih na ta način gmotno podpirajo v izvrševanju njih namenov. Kako naj si torej tolmačimo dejstvo, da se našim častnikom prepoveduje obiskovati naše narodne veselice in posebno take slavnosti, kakor je ona, ki se je vršila v nedeljo v Ljubljani v proslavo spomina našega pesnika prvaka Franceta Prešerna, in ki ni imela drugega, nego kulturne pomen. Da bi pri sedanjih smeri avstrijske politike in njenega sistema pričakovali, da bi se naši častniki udeleževali veselice družbe sv. Cirila in Metoda ali pa „Šolskega Doma“, to seveda nam niti na misel ne pride, in vendar so ta društva tista, ki se v defenzivnem namenu borijo za obstanek slovenskega naroda, onega naroda namreč, ki je bil in je še vedno zvest svojemu cesarju in Avstriji, in ki tvori na jugu poleg hrvaškega bratskega naroda jedini zanesljivi jez proti deroči reki italijanstva in irredentizma, ki žuga od dne do dne prepluti te južne pokrajine našega cesarstva. — Mevše, tako pripoveduje ljudska govorica, sedel je na veji, ki jo je toliko časa žagal, da jo je konečno prežagal, ter tebebil z njo vred na tla. — Vprašamo, ali se ne spodžagujejo s takim počenjanjem, kakor smo je zgoraj opisali, tudi pri nas veje, na katerih sedi naša država? In ko se prežagajo te veje, kam naj tolebimo potem mi, ako ne v v italijansko morje? Hočemo li še dolgo časa posnemati Mevšeta?

„Katoliško društvo slovenskih učiteljic“ je imelo dne 1. julija občno zborovanje. Duhovni voditelj, pred. gosp. župnik J. Kokošar je govoril o počitnicah, razvijajoč misel, kako zamore izpremeniti vestna in vnet učiteljica težavno nalogo celega šolskega leta sebi v prijetnost. Društvenice so pele troglasno „Salve regina“ in „Spomladno pesen“. Sklenilo se je, da se napravi prihodnje šolsko leto slovesno zborovanje v čast petdesetletnega proglašenja neomadeževanega spočetja prečiste device Marije.

M. H. W.

Porotne obravnave. — (Konec.) Na podlagi vsega tega, kar je Kerkoč tudi priznal in kar so dognale različne priče, tožilo je državno pravdnistvo Kristjana Kerkoča: a) da si je brez dovoljenja svojega očeta in strica z namenom samega sebe okoristiti, prisvojil dve hranilni knjižici ter ju oškodoval za 1290 K; b) da je osleparil pošto hranilnico za 80 K; c) da je ogoljufal tvrdo Jona za 19200 K; d) da je brez dovoljenja nosil revolver. — Josipa Louviera in Angela Braulina pa, da sta Kristjana Kerkoča osleparila s tem, kersta v imenu drugih oseb vzela pri njem kot posojilo več denarnih zneskov, katere zneske sta

porabila za-se, kakor tudi, da sta osleparila tvrdo Jona za razne denarne zneske, katere sta pri tvrdki Jona na Kerkočeve ponarejene knjižice brez njegovega naročila vzela.

Prvi je bil zaslišan Kristjan Kerkoč, ki je vse potrdil, kar je navedeno v obtožbi. Predsednik sodnega dvora hotel je Kerkoča slovenski izpraševati. Vsled predloga zastopnika obtožbe, Jegliča, in ker nista proti temu na predsednikovo vprašanje ugovarjala ne obtoženec, pa tudi ne njegov zagovornik dr. Tuma, vršilo se je izpraševanje v nemškem jeziku, četudi je bilo že vse preskrbljeno za tolmača, ki bi bil italijanskim porotnikom v italijanskem jeziku tolmačil obtoženčeve slovenske izpovedbe. Kakor zgoraj omenjeno, je obtoženec vse priznal. Na predsednikovo vprašanje, da-li sta soobtoženca Louvier in Braulin vedela, da so knjižice ponarejene, je odgovoril Kerkoč, da Louvier in Braulin, vsaj kolikor je njemu znano, tega vedela nista. Odločno pa je trdil, da sta smela Louvier in Braulin le na njegova naročila jemati denar na njegove knjižice, ter da sta si prisvojila jedenkrat 100, a drugikrat 3000 K brez njegovega vedenja. Poleg tega je tudi povedal, da mu ni bilo nikakor znano, da bi bila Louvier in Braulin dobivala denar pri tvrdki Jona, ker sta mu pravila, da sta dobivala denar, in sicer na prvo knjižico od jedne gospe. Louvier in Braulin sta pri izpraševanju trdila, da sta nedolžna. Posebno je trdil Louvier, da jima je dal Kerkoč oblast jemati denar na knjižice po njuni volji. Ker je pa pri izpraševanju obtožencev in prič prišlo gledč Louviera in Braulina še marsikaj na dan, česar ni dosedanja preiskava dognala, in ker se je izkazala potreba, da se preslišijo še druge priče, in predtajo še drugi spisi, predlagal je zastopnik obtožbe Jeglič, da se obravnava proti njima odloži, ter da se dokonča obravnava le gledč Kerkoča. Zagovornik Louvierov in Braulinov je sicer temu ugovarjal, a sodni dvor vsprejel je predlog drž. pravdnistva. Vsled tega sta se Louvier in Braulin odvedla v zapor in nadleževala se je obravnava le proti Kerkoču. Prečitali so se razni spisi in porotnikom bila so stavljena tri glavna vprašanja in sicer: prvo zaradi 1290 K. za katero svoto je Kerkoč oškodoval svojega očeta in strica, drugo gledč onih svot, za katere je bila opeharjena tvrdo A. V. Jona in tretje, zaradi revolverja, katerega je Kerkoč nosil brez dovoljenja. Gledč prvega vprašanja predlagal je zagovornik, da bi se stavilo še drugo podredjeno vprašanje, čes, da ni Kerkoč svojega očeta in strica oškodoval za znesek, ki presega 600 K, in to zaradi tega, ker je Kerkoč svojemu očetu 700 K povrnil. Ta predlog pa ni bil vsprejet. Ko sta govorila zastopnik obtožbe Jeglič in zagovornik dr. Tuma, in je predsednik sodnega dvora podal kratek spregled cele obravnave, odšli so porotniki v posvetovalno sobo. Čez četr ure pa je naznanil njih načelnik predsedniku sodnega dvora, da so porotniki na vse tri vprašanja odgovorili z dvanajstimi glasovi, da. Le gledč prvega vprašanja glasovalo je le šest porotnikov za to, da bi znašala škoda, katero je napravil obtoženec svojemu očetu in stricu nad 600 K. Na podlagi tega pravoreka, obsojen je bil Kerkoč na štiri leta težke ječe, poostrene vsak tretji mesec z jednim postom in trdim ležiščem, kakor tudi na povrnitev sodnih stroškov in vse škode, katere je povzročil raznim strankam.

Utonil je v nedeljo zvečer pri kopanju 12-letni Gvido de Marco laški delavec pri opekarni za goriškem pokopališčem, v enej ondnotnih mlak.

Strelna ubila je včeraj ob 6. uri zvečer Jožefa Vižina iz Kronberga, krčmarja bivšega cerkvenika v trenutku, ko je prijel za na kostonju obešeno koso, da bi ž njo odšel domov. Nagle in neprevidene smrti reši nas o Gospod!

Svilodni trg. — Do 3. t. m. je bilo prodanih svilodov 23038 kilogramov. Ta dan bila jim je najnižja cena 2 K 80 v, najvišja 3 K 70 v.

Iz Braniče nam pišejo: Braniška cesta dovršena je, hvala Bogu od rihemberške pa do šmarenske ceste in nadejati se je, da se kmalu dovrši tudi oni del te važne ceste, ki nas zveže potem s Kranjsko. Kakor čujemo, dobimo tudi v Dolenji Braniči najbrže svojo šolo. Prostor za šolsko poslopje je baje že določen. Tako je tudi prav, saj imajo tudi Dobravljje svojo šolo, akoravno niso nikakor tako oddaljene od Sv. Križa, kakor je naša vas oddaljena od Šmarja, kamor so morali in morajo še hoditi v šolo naši otroci. Govoreč o Dobravljah opomnil je dopisnik, tudi neki dogodek, ki se je pripetil pri zadnji veselici in Dobravljah, ki bi bil sam na sebi, ako se je v resnici dogodil, jako žalosten, katerega pa ne

maramo priobčiti, ker se ga ne maramo nikakor veseliti, čeravno bi zaslužil prav pikrih opazk od naše strani, in bi ga izvestna stranka prav gotovo hlastno pograbila ter ga izkoristila v svoje namene, ako bi ga zagrešili naši somišljeniki.

Ponesrečeni ulom. — V Štorjah na Krasu so hoteli zadnjega junija okolo polnoči neznan zlikovci vlomiti v duhovnikovo stanovanje. Poskušali so z debelimi hrastovimi gredami vreči železje iz oken. Pri hramu in veži se jim ni posrečilo, potem pa so se lotili okna, kjer je pisarna. Ravno so začeli, pa pride mimo domačin mlekar z vozom in zlikovci takoj zbežijo. Komaj pa mlekar odide, se zopet vrnejo in lotijo „dela“. Razbijejo dvojne šipe ter odpro okno, potem skušajo vreči še železje. Toda močni sunki z gredami prebudijo duhovnika, ki ima ravno nad pisarno spalno sobo. On hitro skliče svoje domače t. j. očeta, brata in mater, ter hiti v pritličje a zlikovci so med tem zbežali. V razkopanem oknu je tičala težka hrastova greda, druga je bila na tleh, v bližini pa sta bili še dve — izruvali so jih iz bližnjega trtnega latnika. Odnegli niso družega, kot en ključ za kolo, ki je bil na oknu. Bili so gotovo tuji. Dogodek je naznanjen žendarmaciji.

„Okrajna posojilnica“ v Bovcu imela bode svoj letni občni zbor v nedeljo 12. julija ob 4. uri popoludne v gostilni pri Huberju z navadnim dnevnim redom po § 37. društvenih pravil.

Načelstvo.

Bankovci za 10 gl. — Do 31. avgusta 1903 še sprejemajo vsi uradi bankovce po 10 gl., pozneje do 1. septembra 1903 samo glavni zavodi avstro-ogrske banke. Po 1. septembru se zamenjajo ti bankovci samo s posebnim dovoljenjem generalnega sveta avstro-ogrske banke.

Razglednice z utisnjeno pošto znamko so glasom odredbe poštne uprave dovoljene.

Nova banka. — Listi poročajo, da se vrše priprave za ustanovitev katol. banke za Trst in Istro.

Društvo sv. Cirila in Metoda sta vročila v petek gg. brata Perdana 1000 K s pripomnjo, da bo družbi sčasoma še večega prispevka od vzgalič, ki nosijo njeno ime, če vi, Slovenci, hočete in izključno le nje rabite. — Družba pa ob tem obilnem daru izreka tej domoljubni bratski dvojici svoje prisrčno priznanje in svojo iskreno zahvalo.

Prešernova slavnost v Ljubljani. — Prešernova slavnost v Ljubljani se je izvršila kar najsijajnejše. Udeležba je bila ogromna. Na vstopnih nabrali so kakih 7000 K.

Naši so živo vodo. — Kakor naš Kras, tako je tudi večji del Istre jako slabo preskrbljen z vodo. Pomankanje vode v Istri postajalo je od dne do dne občutljivejši. Posebno so bila slabo preskrbljena z vodo isterska mesteca na zapadni strani Istre, kakor tudi vse množtevilne občine, ležeče na ti strani. V zadnjih letih napravili so sicer mnogo vodnjakov, v katere se je stekala strešnica. Ali tudi ta je popolnoma pošla, ko ni po več mesecev zaporedoma deževalo. Tako se je dogajalo, da so morali dovažati zadnje čase v Poreč in Rovinj na parnikih vodo iz Pulja, kar je stalo mnogo denara. Zdaj pa poročajo iz Rovinja, da so naleteli tam na živo vodo, ter da so je našli toliko, da ne bode z njo preskrbljeno mesto k Rovinj, ampak tudi njegova okolica.

V desetih dneh iz Petrograda do Velikega oceana. — Po sibirski železnici se je nedavno s posebnim vlakom vozil neki ruski general. Iz Petrograda do Vladivostoka ob Velikem oceanu je vlak potreboval le deset dni. V vsaki uri je vlak pretekel po 75 vrst (1 vrsta = 1067 m.) Tako poroča ruski list „Svět“.

Zadnja vest. — Iz Rima dohaja vest, iz katere bise dalo sklepati, da je sv. oče papež o priliki ko to pišemo, že mrtev. Zdravje sv. očeta papeža shujšalo se je od sobote sem in se nahaja v taki nevarnosti, da so zdravniki izgubili vsako upanje, ter da pričakujejo nastop smrti od trenutka do trenutka.

Obhajali so sv. očeta slovesno v nedeljo zvečer ob 6. uri in pol, poslednje olje pa so mu podelili sinoči ob osmi uri. V Rimu zbrani so skoro že vsi kardinali. Po vseh cerkvah se moli za sv. očeta. Ko je vsprejel sv. oče v nedeljo sv. obhajilo, rekel je nekemu kardinalu, ki je stal blizu njega: „Nahajam se na vratih večnosti“. Sv. oče papež obolel je za vnetjem pljuč.

zvestobe, se pač mora s pohvalno ome-
njati hrvatske novine, ki so odgovarjale
mirno in dostojno na srove napade in
očitanja madjarskega podivjanega časopisja, pač pa so one z velikim navdu-
šenjem zastopale zadeve domovine in
banove. Toda upljiv bana na vse Jugo-
slovane je postajal sebičnim arpadovim
in hnskim sinovom bolj in bolj neva-
ren. Ni jim bilo to dovolj, da so ga v
svojih časnikih in „terentete-jeziku“ zani-
čevali z najbolj razuzdanim in nepriza-
nesljivim sramotenjem, marveč ker ga
niso mogli nagniti s tako tiskano mačjo
godbo k odstopu, so ga začeli sumničiti
pri cesarju. Cesar Ferdinand, ki se je
radi ustaje na Dunaju (13. marca) s
svojo cesarsko družino umaknil v Ino-
most v deželni grad, je tu obolet in ležal
bolan. V tem tesnem stanju je javilo
ogrsko ministerstvo svojem (cesarju in)
kralju, da so „Rajci“ ali Srbi v Vojvo-
dini in Banatu napadli pod srbskim ge-
neralom Knićaninom, svoje sosede ogr-
ske državljane, kar bi bili pa oni lahko
sami zabranili. Niso pa povedali, da je
bilo tega napada krivo ogrsko minister-
stvo samo, ker so jih hoteli siloma po-
madjariti, in Srbi so odbivali silo s silo,
t. j. z orožjem v roki, da je morala kri-
teči. Toda to je prišlo Madjarom ravno
prav, da so v imenu svojega naroda
vskliknili na ves glas: „Domovina (mad-
jarska) je v nevarnosti!“ in da je vse
to napravil Jelačić. Da, celo sumničilo
oni bana, da je v zvezi s panslavisti (teh
se boje Madjari bolj nego Luciferja in
njegovih pristašev!), in da je v zvezi tudi
z nemiri v Pragi (l. 1848.). Vsled
tega so izsilili polagoma cesarju oni raz-
glas proti Jelačiću, ki mu je odvzel vse
njegove službe in dostojanstva, katere
pa da bode dejansko še le tedaj izgubil,
ako bi se on ne udal namenom ogr-
skega ministerstva. Da, v istini, izmed
vseh hib in napak, katere je storilo mad-
jarsko ministerstvo, je bila ta največja in
tudi za njih lastno deželo najnevarnejša.
Jelačić je bil torej najprej pozvan ce-
sarskim ročnim listkom v Inomost na
opravičenje, ter zraven mu je bilo tudi
naročeno, da ne sme zborovati na dan
5. junija l. 1848. v Zagreb sklicani de-
želni zbor. Navaden človek bi bil vsled
tega slučajja nekoliko premišljal, se dal
omamiti in bi takoj odstopil; ne pa tak-
šen značaj, kakor je bil ban, ki je hotel
ali zmagati ali umreti za pravično stvar.
Na ta „zemaljski sabor“ hrvatski, na ka-
terem se je imelo vršiti slovesno ustoli-
čenje bana, so prispeli iz vseh pokra-
jin (tudi iz bivše Granice) poslanci v
Zagreb, in Jelačić, ki je znal uginiti, pod
kakim upljivim je dobil ravno omenjeni
poziv, je sklenil vkljub temu obdrževati
„zemaljski sabor“, na katerega je čakal ves
narod z velikim hrepenenjem. Bil je naj-
prej slovesno ustoličen kot ban vpričo
vsega naroda. V tistem hipu, v katerem
ga je stiskani kralj moral zaznamovati
za „izdajico“, je imel Jelačić v saborski
dvorani v Zagrebu oni krasni govor, ki
je na tisoče src vnel k navdušenosti in
zvestobi za njih gospoda in kralja. Ne
vedoč, kaj prav za prav hoče njegov ce-
sar z njim storiti, je nastopil Jelačić 12.
junija na čelu deputacije svojo pot v
Inomost. Njegova vožnja skozi Tirolsko,
čegar prebivalci so s svojo zvestobo do
cesarske hiše trdno sklenjeni s Hrvati,
je bila podobna zmagoslavju. Povsod so
ga navdušeno pozdravljali z godbo in
petjem. Ime Jelačić je bilo na jeziku
vseh Tirolcev, ker so oni pod njegovim
očetom premagali Francoze pri Feld-
kirchm (l. 1809.). (Dalje pride.)

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

Cesar se še vedno ni odločil. Tako
pripovedujejo najnovejša poročila z Du-
naja. Dočim so prinesli vsi listi brez
razlike mišljenja in strank in tudi ofi-
cijozni listi prejšnji teden vest, da je dr.
Körber z vsemi svojimi ministerskimi to-
variši podal ostavko, zanikujejo danes
trdovratno oficijozni listi, da to ni res.
Pravijo namreč, da dr. Körber ni podal
ostavke, pač na da je ministerski svet

sestavil neko spomenico do cesarja, gled-
svojeja bodočega postopanja, t. j. da je
dr. Körberjevo ministerstvo predložilo
cesarju nekak program v odobrenje. De-
misija celega ministerstva da je torej od-
visna od tega, ako cesar ta program
sprejme ali pa ne. Ali kakor rečeno cesar
se ni še odločil. Ob enem se trudijo
oficijozna glasila prepričati svet, da pro-
grama bodočega delovanja dr. Körber-
jevega ministerstva ni nikakor provroz-
čila češka obstrukcija, marveč zgodilo da
se je vse to jedino le vsled zadnjih do-
godkov na Ogrskem. Potem takem bi bile
koncesije, s katerimi je ogrska vlada sku-
šala panati ogrsko opozicijo, tako daleč-
sežne, da bi morala vsled njih jako oško-
dovana biti ne le celokupnost naše dr-
žave, marveč tudi interesi tostranske
državne polovice. Tako namreč zatrjujejo
vsi oni listi, ki stoje danes v službi dr.
Körberja. Po mnenju teh listov niso dif-
ference med Čehi in našo vlado nikakor
tako velike, da bi se ne dale poravnati.
Tako pravijo namreč, kakor rečeno, ofi-
cijozna glasila dr. Körberjeve vlade. Ker
je pa znano, da oficijozna glasila nikdar
ne pišejo resnice, ampak da pišejo vselej
le to kar jim kaže, imamo mi najmanj
povoda, da bi jim tudi sedaj kaj verovali.

Po našem mnenju bode stvar pa
najbrže taka, da je dr. Körber še le zdaj
spoznal, da se je gledé Čehov jako motil
ter da je mislil, da jih bo s svojimi ob-
ljubami in s svojimi grožnjami še nadalje
lahko vodil za nos. Čehi so se skazali
do sedaj veliko boljše avstrijci nego bi
jih rad prikazal pred svetom dr. Körber.
Podredili so že toliko svojih opravičenih
zahtev, takozvanim državnim potrebam;
ali ob enem povedali so vsakokrat dr.
Körberju, da pridejo konečno tudi s svojimi
zahtevami odločno na dan, ter pripravili
dr. Körberja do raznih obljub. Dolg, ka-
tereja je napravil dr. Körber nasproti
Čehom, pa je postal tako velik, da so
bili prisiljeni Čehi nasproti dr. Körberju
nastopiti s tožbo, ker so se bali, da ne
postane dr. Körber konečno celo insol-
venten. Ali kakor vse kaže, vložili so
Čehi svojo tožbo proti dr. Körberju v
resnici že skoro prepozno, kajti dr. Körber
postal je v resnici insolvent in je zato
napovedal svoj politični konkurz. In ravno
sedaj se njegovi prijatelji trudijo, da bi
prišlo med dr. Körberjem in njegovimi
upniki do nekake poravnave, ter da bi
se omogočilo, da bi dr. Körber s svojo
barantijo še nekoliko časa nadaljeval.

Nemška „gemeinbürgerschaft“ in katoliški centrum.

Od katoliških nemških strank v av-
strijski zbornici so doslej pristopili libe-
ralni nemški zvezi edino le antisemiti z
dr. Luegerjem na čelu. Kmalu zatem je
dunajski „Fremdenblatt“ sporočil, da se
tej skupini pridruži tudi katoliški centrum.
Nasproti tej vesti je, kot znano v „Grazer
Volksblattu“ izjavil poslanec Hagenhofer,
da njegova stranka o tem še ni ničesar
sklepala, da pa simpatično pozdravlja ze-
dinjenje vseh nemških strank. S to Ha-
genhoferjevo izjavo se pa, kakor razvidno
iz „N. Tir. Stimmen“, ne strinjajo vsi
člani katol. centra. Imenovani list namreč
piše: „O centrovem stališču napravim novi
nemški zvezi se mnogo govori in piše.
Posebno krščanski socialci bi radi videli,
da bi se katoliški konservativci prikljo-
pili novi zvezi voditelja nemške-ljudske
stranke dr. Derschatte. Toda pri vseh
simpatijah, ki jih gojimo do dr. Luegerja
in njegovih prijateljev, ne more biti za
nas nikak povod dejstva, da jih nahajamo
v tej družbi, da bi spremenili svoj stari
politiški kurz in sledili kompromitujočim
zgodem. Vse drugačen vzgled nam daje
ravnokar z novimi častmi iz boja izišli
mogočni nemški centrum. Kaj neki reko
na Dunaju, da je ravno ta centrum po-
vodom ožjih volitev izdal naslednje na-
vodilo: Nemški katoliki, delajte pri ožjih
volitvah za katoliškega Poljaka proti nem-
škemu protestantskemu antisemitu! To je
bilo od nekdanj tudi naše starotirolsko
stališče, vsled česar imamo za vsa, še
tako ginljiva vabljenja nemško ljudskega
pobratimstva le en sam odgovor, in ta
je: za tak nestvor centroma ne dobite!
— Taka odločna beseda centrovega gla-
sila seve ni po godu nemško-nacionalnim
in liberalnim elementom, in ker ne mo-
rejo drugega, psujejo nemške katolike z
„ultramontanci“.

Dogodki na Hrvatskem.

Po dvadnevni kazenski obravnavi
so obsodili v Zagrebu znanega in od-
ličnega hrvatskega pisatelja župnika Je-
meršića in njegovega kaplana Šusterja,
katerima se očita, da sta razdelila mnogo
manifestov na hrvatski narod, ki so ga
pozivljali, da s silo odpravi vse mad-
jarske napise, vsakega na šest mesecev
ječe.

Novi hrvatski ban grof Pejačević
je položil v soboto prisego v cesarjeve
roke. Z Dunaja se je odpeljal grof Pe-
jačević v Budimpešto in se je tam pred-
stavil novemu ministerstvu. O novem

hrvatskem banu piše reški „Novi list“
jako nepovoljno ter pravi o njem, da
ni v njem prav nič Hrvata, ter da je
vzgojen tako, kakor se danes sploh vzga-
jajo madjarski aristokratje. Poleg tega ima
za ženo madjarko, ki mrzi vse, kar je
hrvatskega in ki ima veliko moč nad
svojim možem. Grof Teodor Pejačević je
najbogatejši človek v Slavoniji. Mož je
jako razburljiv in nagle jeze, dočim je
bil njegov prednik grof Khuen Hedervary
jako hladnokrvn in se je le smijal, ako
ga je kdo ostro prijel. Zpomnil pa si
je vsako žaljenje in je večkrat leta in
leta čakal, predno se je znesel nad
svojim nasprotnikom. Sedanji podban
Krajčević odstopi že te dni. Na njegovo
mesto pride posl. Šumanović. O Kra-
čeviću pravi „Information“, da je bil
popolnoma nesposoben in slepa Khue-
nova kreatura.

Tudi pravosodni sekcijski načelnik
Klein odstopi in stopi na njegovo mesto
poslanec Šivovic. O Kleinu pa se govori
da je bil dober administrator ali slab
jurist. Tako pišejo nekateri listi. Dunajska
„Information“ pa zagotavlja, da ne po-
stane Krajčević naslednik nobeden drugi
ako ne sedanji namestnik oseškega ve-
likega župana dr. Haprak, ki bode prav
za prav duša Pejačevićevega banovanja.
O grofu Pejačeviću piše „Information“,
da je podedoval po očetu Vladislavu
Pejačeviću zgolj le ime. Njegov oče Vla-
dislav Pejačević, da je bil popolnoma
črnožolt, dočim je njegov sin Teodor
rudeč-bel-zelen, t. j. skozi in skozi Madjar.
„Information“ je mnenja, da se ta človek
ne bode mogel dolgo časa obdržati na
svojem mestu. Sposobnosti ne prepisuje
ta list novemu banu nobenih, pač pa pravi
o njem, da je ošabnež in pustolovec.

Varaždinska županija je še vedno
v pravi ustaji. Vojaštvo mora napenjati
vse sile, da zadrži uporne kmete. Po-
sebnost v ladbreškem okraju noče pre-
bivalstvo ničesar vedeti o nagli sodbi in
kar javno o belem dnevu trga dotične
lepake. V tem okraju so skoraj vse vasi
zasedene po vojaštvu, in dan na dan se
ponavljajo spopadi med kmeti in obo-
roženo silo.

Sedaj dohajajo natanjčnejša poročila
o znanih velikih izgredivih v Kumovcih
pri Ludbregu. Po groznem spopadu med
kmeti in vojaštvom, v katerem spopadu
je bilo šest kmetov ubitih in 40 nanjenih,
je mnogo kmetov pobegnilo iz vasi in se
še le po noči povrnilo v svoja stanovanja.
Naslednjega dne zjutraj dobil je tamošnji
občinski tajnik nalog, naj aretira načel-
nika upornikov. V ta namen poslužil
se je zvižace in je z nekaterimi svojimi
pristaši začel na vse grlo kričati: „Ži-
vela Hrvatska! Doli s tirani!“ — Kmetje
so mislili, da je občinski tajnik njih pristaš
in takoj se jih je okoli njega zbralo
kakov 200, oboroženih s vsakovrstnimi
predmeti in so mu sledili proti bližnjemu
selu v uverjenju, da gredo osvobodit
zaprte kmete. Ko je vsa ta „kmetška
vojska“ dospela iz vasi, naletela je blizu
tamošnjega pokopališča na eno stotnjico
pešcev in ker so se kmetje nasproti vo-
jakom videli v večini, so iste napadli.
Vojaki so najprej parkrat ustrelili v zrak,
a ker to ni pomagalo, šli so z bajoneti
proti kmetom in mnogo njih ranili. —
Med tem je prihitel vojakom na pomoč
en eskadron konjenikov in prijel kmete
od nasprotne strani.

Kmetje se niso mogli več ustavljeni
taki sili in so začeli bežati. 80 kmetov,
med njimi mnogo ranjenih, bilo je are-
tiranih in provizorično zaprtih v kleti
gradu grofa Batthyanya, odkjer se od-
vedejo v Varaždin.

Drugi krvav dogodek se je dogodil
blizu Rakovčine.

Kakov 500 kmetov se je namreč
podalo iz Rakovčine v Ludbreg na pomoč
tamošnjim upornikom. Na cesti pa so na-
leteli na pešce in konjenike.

Vojaški poveljnik je kmetom za-
ukazal, naj se povrnejo domov, ali isti
se niso hoteli pokoriti, vsled tega je
prišlo do spopada med kmeti in vojaki.
Kmetje so na to pobegnili preko polja, a
vojaki so udrli za njimi in jih od 500
aretirali 152, med katerimi je bilo tudi
več njih ranjenih in 18 celo tako težko,
da so jih morali prenesti v bolnišnico.
Med težko ranjenimi je bila tudi neka
ženska, mati štirih otrok. V obeh spo-
padih, kakor blizu Kumovcev, tako blizu
Rakovčine, je bilo več orožnikov in
kmetov ranjenih.

Vsi aretiranci pridejo baje pred nag-
losodno sodišče. — V varaždinskih bol-
nišnicah je kakih 500 ranjenih kmetov
iz ladbreškega okraja.

V varaždinsko županijo dohajajo
vedno nove vojaške čete. Zatrjuje se, da
veliki župan varaždinski, grof Rubido
Zichy, kateri je tako odločno zahteval
uvajenje nagle sodbe, zahteva sedaj, naj
se nagla sodba zopet odpravi. Gospodu
grofu postaja sedaj menda vroče.

Nemški državni zbor.

Po končanih volitvah je nemški
državni zbor tako-le sestavljen: Katoliški
centrum 102 posl., soc. demokrati 81,
konservativci 51, narodni liberaci 51,
svobodomiseln zveza 21, nemška ljudska
stranka 6, kmečka zveza 7, alzačani 7,
južna nemška ljudska stranka 6, krščanski
socialci (protest.) 2, narodni socialci 1,
antisemiti 9, Poljaki 16, državna stranka
19, velji 5, danci 1, „divjakov“ je 9.

Napetost mej Rusijo in Ameriko.

Amerikanci so silno užaljeni, da je
ruska vlada tako radikalno odbila po-
nudbo Amerike, ki je hotela priskočiti
na pomoč židom v Kišenevu in njega
okolici. Odločna ruska beseda je užalila
oholega Amerikanca do dna duše. Na
zadnji objavljene ruski odgovor izjavlja
sedaj zunanji urad v Washingtonu, da
postopanja Amerike nikakor ne more
omiliti stališče Rusije. Židovsko peticijo
in proteste ameriškega prebivalstva proti
dogodkom v Kišenevu hočejo Amerikanci
na vsak način izročiti na merodajnem
mestu. — Obenem so se pa jeli Ameri-
kanci hudovati nad ruskim postopanjem
v vprašanju gledé Mandžurije. Rusija je
po zatrdilu Amerikancev skušala Kino
prisiliti, da prelomi prisego nasproti zu-
nanjim velesilam, katerim je bila zago-
tovljena politika odprtih vrat. V prvi vrsti
bi rada Rusija Amerikance popolnoma
izključila iz Mandžurije ter jim onemo-
gočila vsako trgovino na ondotnih tleh.
— Uradno se poroča, da je bila ta izjava
izdana na direktni poziv predsednika
Roosevelta, ter da je provzročila splošno
pozornost. Pravijo, da je diplomatski po-
ložaj mej tema dvema državama silno
kritičen. — No, Rusi se že davno zave-
dajo tega dejstva in delajo obširne pri-
prave za eventualni vsprejem ameriških
„gostov“; znano jim je pa tudi, da se
Japonci ter Angleži že sedaj pripravljajo
na tiho protirusko sodelovanje. S tem v
direktni zvezi je sedanji izredni transport
vojaštva po sibirski železnici.

Macedonski dogodki.

Iz Drinopolja je prejela dunajska
„Information“ to-le poročilo: Časi postali
so skrajno resni. Položaj je jako kritičen.
Zdaj stojimo pred velikimi dogodki. Ve-
liko število vojaštva, ki se nahaja zdaj
v turških evropskih pokrajinah, posebno
pa v Macedoniji in v našem vilajetu, se
ne more na noben način dolgo časa
vzdrževati, ker mu primanjkuje glavna
reč, namreč živež. Prosti vojaki, posebno
pa oni, nahajajoči se na mejnih postoj-
ankah, stradajo v pravem pomenu be-
sede. Zaradi tega pa pobegnejo večkrat
čez mejo, da prosijo tam miloščine. Ali
tudi tam so slabo vzprejeti, ker se jih
smatra za vohune. Med turškim vojaštvom
bilo je že več smrtnih slučajev zaradi
lakote. Vojaki, ki so nastanjeni po vaseh
pa jemljejo kmetom s silo, kar jim pride
pod roke; kradejo in ropajo da je groza.
Da si ohranijo življenje, bežijo kmetje na
gore in čez mejo. Turški vojaki pa sku-
nijo ženske, ki ostanejo doma. Pri tem
ne more nikakor dolgo ostati. Ali mora
priti do vojske, ali pa do razoroženja.
Naj se pa zgodi to ali ono, prebivalstvo
vničeno je za več let. Kmetje namreč
niso že dolgo časa ničesar osejali, polje
je neobdelano, a žitnice so popolnoma
prazne. Cena kruhu poskočila je že do
zdaj tako, da stane danes kruh 4—5
krat toliko kakor je stal po navadi.
Jedna oka kruha (t. j. 1¼ kilograma)
ki je stala poprej jeden pijaster (t. j.
jeden groš) stane sedaj 4—5 grošev. Ži-
vino porabi vojaštvo. Meso, posebno pa
jančevina postalo je skrajno drago. O
trgovini s poljskimi pridelki, ki je bila
tukaj jako živahna po navadi, ne more
biti danes niti govora, kajti ni jih niti
toliko, da bi krili domačo potrebo. Sploh
prenehala je tu vsa trgovina. V Drinopolju
bilo je do zadnjih dni sicer še nekaj pro-
meta, ali odkar so se v okolici prikazale
ustaške čete, prenehal je promet tudi
tukaj.

Stališče kneza Ferdinanda je vsled
dogodkov v Macedoniji nevzdržljivo. Ves
bolgarski narod stoji na strani macedon-
skega odbora, število knezovih pristašev
se manjša od dne do dne. Opozicija hoče
kneza z lepa pripraviti do tega, da se
odpove. Knez je baje rekel, da je s tem
zadovoljen, ako mu Bolgari povrnejo
štiri milijone frankov, katere je izdal za
zidavo raznih poslopij, ki bi potem po-
stala državna last. Poleg tega zahteva
letne rente 600.000 frankov, katere bi
po njegovi smrti dobival njegov sin Boris.
Gledé 4 milijonov frankov se je že do-
seglo sporazumljenje, letne rente pa po-
nujajo Bolgari knezu le 480.000 frankov
in po smrti njegovi sinu Borisu 240.000
frankov. Ker nevarnost za kneza Fer-
dinanda postaja z vsakim dnem večja, bo
skoro gotovo sprejel te pogoje.

Od macedonsko-bolgarske meje pri-
hajajo vesti o bojih mej turškimi in bol-

Loterijske številke.

4. julija.

Dunaj 15 6 40 65 2
 Gradec 81 66 2 65 78

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . . K 170— do 190—
 " Sandomingo " 210— " 220—
 " Java 210— " 220—
 " Portorico . . . 260— " 280—
 " Ceylon 270— " 280—
 Slakdor 88— " 89—
 Špeh 176— " 180—
 Petrolij v sodu . . . 33— " 34—
 " " zaboju . . . 10.75 " 11—
 Maslo surovo 168— " 172—
 " kuhano 200— " 210—
 Otrubi debele 10.40 " 12—
 " drobne 10— " 11—
 Turšica stara 15.50 " 18—
 Oves 14.50 " 17—

Moka ogerska:

št. 0 K 27.40 št. 1 K 27— št. 2 K 26.20
 " 3 " 25.40, " 4 " 24.60, " 5 " 23.80
 št. 6 K 23—

Pridno, spretno dekle

ki zna vsa domača dela in razume tudi nekoliko v kuhanju, sprejme se takoj službo. — Mesečna plača je 22 K. — Natančneje se izve pri upravnistvu našega lista.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže pomladansko blago, lastni izdelek *gotovih oblek in površnih sukenj. Cene prav solidne!*

Dražbeni oklic.

Podpisano županstvo odda dne 20. t. m. v obč. pisarni zidanje nove obč. hiše (občinskega doma) na ponudbeni dražbi od 11. do 12. ure dop. Ponudniki naj vlagajo svoje postavno kolekovane ponudbe, opremljene z 10 odst. varščine na tuk. županstvo. Načrti in pogoji se lahko ogledajo v tuk. pisarnici.

Zupanstvo v Št. Andrežu, 2. julija 1903.

A. Lutman,
župan.

Odda se v najem tri pritlične prostore

v ulici Vetturini št. 9.

Oglasiti se je v „Narodni Tiskarni“.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu

v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

prietna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Cene zmerne. Poštožha poštna.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača
izdelujeta

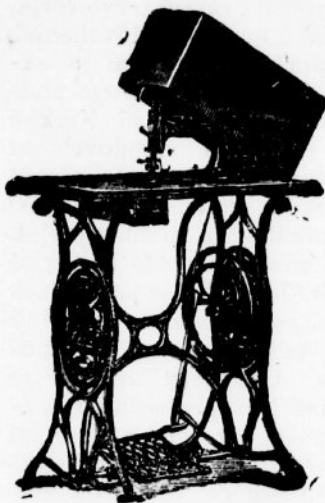
vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Methodovo kavo in Ciril-Methodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Posrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Protokol. tvrdka

Lucijan Kovačič,

pri Sv. Luciji,

naznanja s tem častitim obrtnikom in trgovcem Soške, Baške in Idrijske doline, da je otvorila svojo veliko zalogo **pristnega tropinca, ovsu, koruze, moke** in vsakovrstnega **kolonijalnega blaga**, ter bo vse to razprodajala na debelo po **najnižjih** konkurenčnih cenah, ki ne presežejo nikdar Goriških tržnih cen na debelo. — Izvršuje vsako naročilo točno, kulantno in pri večjih na zahtevo tudi s prevajanjem blaga na dom priporoča se naklonjenosti svojih domačinov.

Po vsestranskem prevdanku in preskušnji se bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri tvrdki

J. Zornik, Gorica

Gosposka ulica 7, zmiraj najboljji najlepši in temu primerno najceneje blago. Posebno pa:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solnčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podlage, sukanec, svila, gumbe, vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najboljše vrste, jopice za hribolazce; kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznana najboljsh modercev v vsake cene.

Za birmarce

in otroke; rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice: vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakvrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Mejnarodni panorama

iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdija št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 5. do 11. julija; Potovanjem po slikoviti

italijanski RIVIERI.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odrpto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Sprejema

hranilne vloge

katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevzdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravnili po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

Vsak dan od 8. do 12. dop. in pond. in četrtek od 2. do 4. pop.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Krvna setev.

Prvi čin srbske kraljeve tragedije.

Bilo je v zadnjem desetletju izhajajočega osemnajstega stoletja, ko sta gnala dva moža previdno strahopetno malo čredo ovac in jagnjet po obronkih gorah, katere se raztezajo po sredini Srbije tja do Save, starček in mladenič. Oba sta bila kmečko opravljena. Starček, upognjen od števila let, stopal je počasi, opirajoč se na palico in pri vsakem koraku se je tresel, kateri ga je bliže privedel na mejo drage domovine. Mladenič pa je bil krepak mož s temnim obrazom, črnimi, kostanjevimi lasmi in živimi očmi, in le ta je vedno in vedno naganjal očeta, najkrepkeje stopa. Toda njegove besede niso mnogo izdale. Na meji, kjer meji avstrijsko posestvo na srbsko, sede starček na ljubljena mu tla, povzdigne svoje roke proti sinu in milo vzdihne:

„Pusti me, da tu ostanem, dragi moj Jurij“, dejal je, „pusti, naj tu umrem v dragi domovini, star sem in ne morem te spremljati v tujino“.

„Neumni starec!“ zavrne ga mladenič, „ti nočeš, ti moreš! Ne veš li, da nas Turki zalezujejo, ali ne veš, da gotovo zapadeš smrti, ako te dobe v roke? Grozovitni, mučni smrti, ako te ujamejo brez mene tvojega sina svojega največjega sovražnika? Ali naj prepustim svojega očeta rokam mučiteljev?“

„Oni me umore, moj sin, oni me umore in jaz umrem v domači zemlji! Star sem in truden, kaj je na tem ležeče, pusti me umreti, a ti si mlad, ti lahko še mnogo koristiš domovini!“

„Jaz tebe v roke sovražnikov, svojega očeta, naj izdam požrešnosti divjih Turkov? Nikdar, nikdar! Vstani in pojdi. Ako ne, pri milem Bogu, te ustrelim!“

Potegnil je puško izza pasa in obrnil jo proti starcu. Toda vse žuganje ni pomagalo, starček se ne gane.

„Umori me moj Jurij, umori me!“ dejal je, „raj padem od tvoje roke, nego po rokah divjakov. Raje v domovini, nego v tujini!“

Sin ni vedel, kaj bi storil. „Ali greš!“ kričal je, „ali naj oba umreva?“

LISTEK.

Vojni dogodki l. 1848. v Trstu in v Istri.

(Spisal M. Mihaeljev.)

»Hrib se maje in hrast,
Zvestoba Slovence ne gane.«
Koseski.

Nam je tudi novejša lastna zgodovina premalo znana, akoravno ti morala biti ista učiteljica prihodnosti; zato hočem s temi vrsticami podati vsaj jeden majhen donesek k isti, kako se je vedla Istra in Trst v burnem 1848. letu nasproti tedanjemu malemu Piemontu, ko je ta s pomočjo laške prekucije napadel Avstrijo.

Kakor v mirno vodo padajoč kamen napravlja valove svetlikajoče se v solncu in jih rahlo peha proti obrežju, dokler se isti ne pozgubè, tako so se razširjali tresljaji porušenega francoskega cesarskega prestola, žugajoč vsej Evropi; ta prekucija se je dotaknila, da, celo pretresla je tudi tla našega cesarstva.

Na Dunaju, v Pragi, Pešti, v Milanu in v Benetkah je krvava ustaja že razvila svojo zastavo; dozdevalo se je, da se cesarstvo stresa v svojih temeljih; ne le meščanska vojska v notranjem, ampak tudi zunanji sovražniki so pretili prekucni dvoglavega orla. Takšni mučiteljski

„Niti stopinje dalje, umori me, to je moja zadnja prošnja!“

Na bližnjih obronkih vstajale so čudne podobe, bili so janičarji, iskali so ta par, mladenič jih zagleda, vedel je, da se mu bliža nevarnost. Vzdignil je orožje.

„Hočeš? ne morem!“ Puška počni in starček pade poleg svoje čredice na tla, katera je lizala njegovo srčno kri. Še enkrat se ozre mladenič na starčka, potem pa se spusti kakor obstreljena zver po grmovju do reke, katero urno preplava. Onkraj je bil v varnosti.

Ta je bil Jurij Petrovič, imenovan Karadjordjevič, črni Jurij, pod tem imenom ga pozna vsa Srbija. Vstopil je v avstrijsko armado. Z srčnostjo prenašal je prosti sin gora takratno strogo avstrijsko vojaško službo, ne da bi mignil z očesom, podvrgel se je biču predstojnikov, na vojnem polju opazoval je svoje predstojnike, opazoval je, zapomnil si je. Vedel je zakaj; nobena važna reč mu ni ušla; vsak dogodek v domovini je gledal z bistrim očesom, iz svoje vojaške izbe pa je pripravljaj se na ustajo v Srbiji; in ko je ta počila, postavil se je na čelo ustašem. Z veseljem ga je sprejela domovina.

Čeprav je bilo znano, kaj teži srca hrabrega junaka, čeprav se je mnogim gnusilo pred morilcem očetovim, nobeden se mu ni zoperstavljal, vsak mu je zaupal ter mu izročil vodstvo, kakor star junak. Vdobil je zmago za zmago, v kratkem času izginili so janičarji iz Srbije.

Osvobodil je Beligrad, a s tem je bila končana njegova zmaga. Ni ga bilo jednakega junaka v Srbiji. Toda sreča je opoteča. Njegova sreča naj bi bila tudi nesreča. Narod ga je ljubil, toda med vodniki je vladala javnost, zavidali so hrabremu Juriju njegovo srečo, in ko je vojna končala, napeli so vse moči, da bi ga odstranili. To je uzrok da se mu je zmagovalna sreča izneverila; kakor je prej zmagal, tako je zdaj bežal. Bežal je v Avstrijo. Srbija je bila zgubljena. Samo jeden se je našel, da reši propadajočo domovino. Bil je Miloš Obrenović. Kmet, kakor Kara, bojeval se je za svobodo drage domovine; premagal je l. 1815. v

sovražniki veseliti zmage, mar naj se je imela stara država, v kateri ni (pod Karlom V.) zahajalo solnce, raznesti, v šibre, mar naj bi ostal habsburški prestol brez opore?!

Ne, krepplji dvoglavega orla so bili dovolj ostri, da so kljubovali in upor zlomili; cesarska armada je stala kakor skala v šumečem, razburkanem morju — saj so ji stali na čelu Radetzky, Windischgrätz in slavni ban Jelačić, cesarska armada, ki se je zmagovalno borila pod nadvojvodom Karolom pri Aspernu (1809.) in pod Schwarzenbergom pri Lipsiji, (1813.) združena z Rusijo in Prusijo za svojo in ostale Evrope svobodo, ista armada je bila biti tudi dovolj močna, da brani in varuje cesarski prestol. Da, — ona je tudi to bila. Ona sama je bila podpora cesarjeva, zaščitnica države in njen meč. Nji se ima zahvaliti domovina, da je zopet vstala iz težke nadloge in nevarnosti.

Italija, že od nekdanj ognjišče rovarskega gibanja, je bila v srditi ustaji proti Avstriji. Izgled mesta Milana (od 18—23. marca 1848.) in Benetek je ščuval vse povsod na posnemanje, ne le v Lom-

odločilni bitki pri Mačvi Turke pod Ali pašem in tako je srečno končala vojna.

Čeprav je bila nagrada ponujena za glavo slavnega Jurija, vrnil se je vendar ta v domovino. — Bila je temna noč, ko je begun potrkal na vrata nekdanjega svojega tovariša. Vedel je, da ga Miloš sovraži, toda vedel je, da je Slovanu gost sveta oseba. Miloš, zazrši gosta, se prestraši; kajti tako se Turki premagani, on je bil zmagovalec, toda vedel je, da je odvisen od Carigrada. Kako, ali naj zdaj varuje izobčenca? Kaj naj stori? Upal je, da ga povzdignejo v knežji stan, čeprav je že bil. Toda slavil se je še vedno Črni Jurij. V pesnih ga je ljudstvo blagovalo in častilo. Sprejel je gosta, ponudil mu kruha in soli in dolgo sta sedela skupno pri vinu, razmotrivajoč osodo domovine.

Dolgo je že spal gost, Miloš pa je sedel ob mizi ter bojeval hud boj; prsa so se mu vzdigovala in padala. Vzdignil se je, vzal handžar z mize ter stopil v sobo, kjer je Črni Jurij spal. Vstopil je. Speči je ležal na postelji, samo en pogled je vrgel na njega, prekrižal ga z levico a z desnico mu zabodel handžar v prsa.

Vzdignil se je Črni Jurij, ter skušal z rokami obdržati kri, katera mu je briznila visoko iz prsi. Ko je čutil, da se mu bliža smrt, vzdigne roko proti morilcu in z mrtvaškim glasom zakliče:

„Preklet bodi, da si mi to storil, tvoja kri naj se razlije na tebe in tvoje otroke, tvoje ime naj bo nesreča Srbije in tvoj zadnji vnuk naj pade pod bratskimi rokami, katerim zaupa, kakor sem jaz pod tvojimi!“ Padel je vznak in bil je mrtev.

Kakor obojenec se vrne Miloš iz sobe. Drugo jutro pošlje glavo mrliča v Carigrad in potem ga kmalu proglasijo za kneza.

Kdo ve, ali je res izustil umirajoči to kletev, ali pa da jo je sam narod položil umorjenemu v usta, ogorčen nad bratskim umorom, kateri ne more nikdar ostati brez osvete, to nam ne pove zgodovina. Ali se je to zgodilo ali ne, prokletstvo je ječalo nad hišo Obrenovića. Vlada njegova je bila nesrečna. Res je bil povišan v kneza, toda ustaja je na-

mirnem Primorju, — ne sicer med Hrvate ali Slovence, katerih zvestoba je dovoljkrat že skušana bila, — toda med italijanske prebivalce istrskega polotoka je padlo seme ustaja na rodovitna tla.

Res, da ni bilo še italijansko ljudstvo Istre in Trsta prešinjeno, — kakor je žalibog danes, — mamečega glasú o zjedinenji Italiji, toda k temu so spodbujali, četudi le maloštevilni, agitatorji, ki so hoteli ribariti v motni vodi ter so v ta namen obenem izdali geslo: „konstitucija-ustava!“ Ti besedi so razlagali lehkomiselnemu laškemu prebivalstvu na deželi na kratko tako, da odsihmal bodo menjali vsi davki in vplačila, in da bode vsakdo svoj lastni gospod in zapovedovalec! — —

Kvasili so, da kralj sardinski se bo boril za to svobodomiselnostremljenje in tako se je posrečilo tem aposteljaom neodvisnosti najti tudi med istrskimi Italijani, ki so nekdanj spadali pod beneškega leva, nekaj pristašev, s katerimi so upali, da bodo podpirali iskrcanje sardinskega brodovja, ki je imelo vsaki hip pripluti na obalo Istre. Cesarska krđela, razpostavljena na Istri, so imela nalogo, da

daljevala in slednjič je bil odstavljen s prestola. Kot osemdesetletni starček je prišel zopet na prestol, toda kmalu potem umrl. Sin njegov Mihael je bil dne 10. junija 1868. umorjen. Milan, prvi srbski kralj, je umrl v prognanstvu, in 10. junija končal je zadnji Obrenović, kralj Aleksander, življenje, umorjen od svojih podložnikov. A.

Še nekaj o banu Jelačiću.

(Piše v Mihaeljev.)

»Razlomimo njih spone in odvrzimo od sebe njih jarem.«

Psal m II. 3. v.

Veliko, da, cela knjiga bi se dala napisati o nepozabnem banu, katerega spomin smrti je vsa domoljubna Hrvatska te dni (20. maja t. l.), da, v teh »črnih dnevih« trojedine kraljevine tako sijajno obhajala. Toda nedostaja mi časa za to. Seveda, so tega slavnega moža sovražniki Slovanov in dinastije različno sodili. Toda pomisliti bi pač morali, da ta mož, ki je v času mnogostranske zmešnjave ne glede na svojo lastno usodo z vsemi močmi in z redkim pogumom in odločnostjo se potegoval in bojeval za prestol in svojo domovino in Avstrijo proti onim, ki so jo hoteli na najsebičnejši način uničiti, da bi ga morali tudi njegovi politični protivniki bolj nepristransko soditi. Naj si bodo pa nameni njegovih protivnikov katerikoli, kar je tedaj hotelo ljudstvo trojedine kraljevine, in kar ono hoče tudi sedaj, se dá izreči v besedah: Zvesto biti kralju, zjedinjeno ostati z nerazdeljeno monarhijo, varovanje in ohranjenje narodnosti in samostalnost financ, prosti razvitek iste poleg vsake druge. To je na kratko povedano, kar zahteva Hrvatska. Ako se je to le z nevoljo moglo brati, kar se je tedaj o njem pisalo (l. 1848.) od mažaronske strani, in to o možu, ki je bil v vsakem oziru častivreden, brez madeža in graje, ki ni ničesar storil kakor to, kar je zahtevala narodnost njegove domovine ter kar je zahteval hasek skupnega avstrijskega cesarstva, in ki je imel pogum ob takem času obče šibkosti in nemoštva dati izgled kreposti, bistrumnosti in

ozirom na obsežno obrežje in skrite zatonce, premajhno.

V Trstu je bil tudi domači polk, tedaj princ Leopold, (pozneje Wimpfen in Weber, zdaj grof Lacy, štev. 22.), imenovan. V aprilu 1848. sta bili 17. in 18. stotnija, pri brambovskem batalijonu 5. in 6. stotnija postavljeni; zraven teh je stal v Istri še en batalijon pešpolka Hess štev. 40., čegar poveljnik polkovnik Teimer, je opravljaj službo brigadirja.

S temi tremi batalijoni se je moral polkovnik Teimer, z eno raketno in eno 12 funtno baterijo, truditi, da obrani vso Istro, posebno pa preprečiti že napovedano iskrcanje Sardincev ob istrski obali. On je kot spreten vojskovodja razdelil to malo število svojih vojakov v majhne tako imenovane »leteče kolone« po različnih lukah, s strogim ukazom, da naj dobro pazijo na vse, kar se godi na morju, naj sovražno brodovje spremljajo, kakor hitro jim dojde na vid, in da naj se kar najbolj zoperstavijo slehernemu poskusu iskrcanja. V ta namen so pravilno službo brzotekov in službo s znamenji napravili, da so se mogli veči oddelki hitreje zbrati na opasnih obrežnih

garskimi prednjimi stražami. Pri teh bojih so navadno zmagovali Bolgari.

Turška vlada je odprla velike zaloge orožja v Drinopolju, iz katerih se vsem turškim mladeničem in možem, ki so sposobni za boj, deli orožje. V skladiščih ob meji nabirajo Turki živeža, kakor za vojsko. Ako Evropa ne posreduje, je turško-bolgarska vojska neizogibna.

V Cepino je napadla turška prednja straža, obstoječa iz 200 mož, mejno bolgarsko strazo. Turkov je 30 ostalo mrtvih na bojišču, od Bolgarov je bilo samo par ranjenih.

V Brusli je turško vojno ministerstvo sestavilo dva nova polka konjenikov in ju poslalo v Macedonijo. V vseh turških vojaških arzenalih se krčevito dela.

Skoro vsi Turki zapuščajo zadnje dni Bolgarijo. Iz južnih bolgarskih mest prihajajo poročila, da so turške vasi prazne ker so se prebivalci izselili. Celo cigani mohamedanske vere beže iz Bolgarije. Ti cigani javno izjavljajo, da pridejo skoro nazaj plenit. Slično izseljevanje je bilo mej Turki tudi pred zadnjo rusko-turško vojsko. Splošno se smatra to kot predznamenje vojske.

Domače in razne novice.

Poštna vest. — Poštna oficijala g. Ernest Nast ran v Rovinju in g. Fr. Hafner v Trstu sta imenovana poštama kontrolorjema v Pulju.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvo: Anton Krušič, krojaški mojster v Gorici 5 K; g. Jela Berbuč letnino za 1903. 20 K. — Srčna vala!

Sklep šolskega leta učnih zavodov „Šolskega Doma“. — V nedeljo 12. t. m. ob 9. uri predpoludne se slovesno sklene šolsko leto moške obrtno-nadaljevalne šole. Ta dan dobodo učenci spričevala, odlični učenci pa se pri ti priliki obdarujejo. Po razdelitvi spričeval in daril odpre se v risarski dvorani razstava. Pri ti razstavi se bode lahko vsakdo prepričal, da so učenci tudi v tem letu lepo napredovali. Kogar veseli napredek naše mladine, pride naj si ogledat to razstavo in prepričal se bo o važnosti te šole. — Ta dan odpre se tudi razstava izdelkov ženske obrtne šole, pripravljavnice za ženska-izobraževališča in šest-razredne dekliške ljudske šole. Tudi ta razstava obeta mnogo znamenitega in pomenljivega. Razstava bode odprta v nedeljo in v ponedeljek od 9.—12. predpoludne in od 3.—5. popoldne. — V ponedeljek dne 13. t. m. pa bode sklep ljudske šole, in bode sv. maša z zahvalno pesmijo v župni cerkvi na Travniku, pri kateri priliki bodo pele učenke višjih razredov. Po sv. maši dobodo učenci in učenke spričevala oziroma šolska sporočila.

Šolska veselica „Šolskega Doma“. — Kakor druga leta, priredi se tudi letos na dvorišču „Šolskega Doma“ o priliki sklepa šolskega leta, šolska veselica. Veselica bode pri ugodnem vremenu v soboto ob 5. uri popoldne, ponovi se pa v nedeljo istotako ob 5. uri popoldne. Vspored veselice bode obsegal igro, deklamacije in petje. Nastopile bodo pri veselici učenke višjih razredov. Nadejati se je obilne udeležbe.

Praznik sv. Cirila in Metoda. — V nedeljo na praznik slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda je bila ob 9. uri v cerkvi sv. Ignacija sv. maša, katero je daroval drž. in dež. poslanec dr. Gregorčič. Cerkev je bila polna pobožnega slovenskega ljudstva iz vseh stanov. Peli so slovensko prav lepo in ubrano pod vodstvom gosp. Bajta njegovi peveci.

Potrjen župan. — Cesar je potrdil iz volitev dr. Venutti-ja goriškim županom. Slovesno umeščenje se izvrši v soboto opoldne.

Žalostni uspehi na goriški gimnaziji. — Pričetkom šolskega leta 1895. je bilo v slovenskem oddelku prvega razreda 55 učencev, izmed katerih je prišlo v letošnji osmi razred celih 6. K zrelostnemu izpitu se je bilo letos oglasilo 12 slovenskih učencev, a izpit so napravili — štirje. Te številke govore jasno ter dokazujejo, da so razmere na goriški gimnaziji anormalne in nezdrave. Te žalostne razmere se dajo korenito spremeniti le z upeljavo slovenskega, oziroma laškega učnega jezika. Boljši uspeh je nemogoč, dokler mori našo mladino ptuji nemški učitelj, ti ostanejo vedno le ptujci med ptujci, ki ne poznajo našega jezika, naših razmer in potreb in torej, šele potem se rešimo tudi tistih „heilovev“, ki se navdušujejo na raznih shodih tukajšnjega Šulferajna in Südmarke za nemški most do Adrije, kateremu je se-

Alli hočemo po sli posnemati Mevšeta? — V sobotnem „Slovenec“ smo čitali, da se je raznesla po Ljubljani govorica, da je bilo tamošnjim častnikom prepovedano udeležiti se slavnosti, katera se je priredila v nedeljo v ljubljanski „Zvezdi“ v proslavo spomina našega pesnika Franceta Prešerna. Ko smo to čitali, posililo se nam je v roke pero, da napišemo te le opazke. — Ko prireja v Gorici svoje velikonemško slavnosti nemško društvo „Schulverein“, takrat mrgoli pri teh slavnostih vse polno častnikov. Istotako se udeležujejo častniki v obilem številu veselice, katere prirejajo tukašnja italijanska društva. Bilo je lanskega leta, ko je italijansko podporno društvo v Gorici bivajočih italijanskih podanikov priredilo veliko veselico v „Velodromu“, pri kateri se je izsrečal tudi neki dar italijanskega kralja. Pri ti veselici, ki ni bila nič drugega nego velikanska irredentovska demonstracija, videl si med drugim občinstvom vse polno naših častnikov. O pustu, ko prireja italijansko društvo „Lega nazionale“ svoje ples, pri katerih pa nikdar ne izostajajo prikrite in javne irredentovske demonstracije, vidiš gotovo tudi lepo število naših častnikov. Na praznik sv. Petra priredili so letos naši Italijani v korist istega društva „Lega nazionale“ na Telovadnem trgu ljudsko veselico, ki je nosila ves znak grde irredentovske demonstracije, mrgolelo je istotako vse polno naših častnikov, ki so občudovali švigajoče rakete, ki so se drugaza drugo v italijanskih barvah vzgigale proti nebu. Na glede na demonstrativno protivstrijsko zunanjo obliko takih veselice, je ob jednem vsakemu znano, da niso ta društva, bodisi nemški „Schulverein“, bodisi italijansko podporno društvo ali pa tudi „Lega nazionale“ nikakor prijazna naši državi, kar dokazuje samo dejstvo na sebi, da dobivajo izdatne podpore iz Nemčije in iz Italije in so torej nevarne državnemu obstoju. Vsa ta društva imajo namen potujčevati slovenske otroke ter jih pripravljati ali za Nemčijo ali pa za Italijo. Pri vsem tem pa obiskujejo, kakor smo zgoraj omenili, naši avstrijski častniki pridno in v obilnem številu njih veselice in jih na ta način gmotno podpirajo v izvrševanju njih namenov. Kako naj si torej tolmačimo dejstvo, da se našim častnikom prepoveduje obiskovati naše narodne veselice in posebno take slavnosti, kakor je ona, ki se je vršila v nedeljo v Ljubljani v proslavo spomina našega pesnika prvaka Franceta Prešerna, in ki ni imela drugega, nego kulturne pomen. Da bi pri sedanjih smeri avstrijske politike in njenega zistema pričakovali, da bi se naši častniki udeleževali veselice družbe sv. Cirila in Metoda ali pa „Šolskega Doma“, to seveda nam niti na misel ne pride, in vendar so ta društva tista, ki se v defenzivnem namenu borijo za obstanek slovenskega naroda, onega naroda namreč, ki je bil in je še vedno zvest svojemu cesarju in Avstriji, in ki tvori na jugu poleg hrvaškega bratskega naroda jedini zanesljivi jez proti deroči reki italijanstva in irredentizma, ki žuga od dne do dne prepluti te južne pokrajine našega cesarstva. — Mevše, tako pripoveduje ljudska govorica, sedel je na veji, ki jo je toliko časa žagal, da jo je konečno prežagal, ter telebnil z njo vred na tla. — Vprašamo, ali se ne spodzugujejo s takim počenjanjem, kakor smo je zgoraj opisali, tudi pri nas veje, na katerih sedi naša država? In ko se prežagajo te veje, kam naj tolebimo potem mi, ako ne v italijansko morje? Hočemo li še dolgo časa posnemati Mevšeta?

„Katoliško društvo slovenskih učiteljic“ je imelo dne 1. julija občno zborovanje. Duhovni voditelj, preč. gosp. župnik J. Kokošar je govoril o počitnicah, razvijajoč misel, kako zamore izpremeniti vestna in vneta učiteljica težavno nalogo celega šolskega leta sebi v prijetnost. Društvenice so pele troglasno „Salve regina“ in „Spomladno pesen“. Sklenilo se je, da se napravi prihodnje šolsko leto slovesno zborovanje v čast petdesetletnega proglašenja neomadeževanega spočetja prečiste device Marije. M. H. W.

Porotne obravnave. — (Konec.) Na podlagi vsega tega, kar je Kerkoč tudi priznal in kar so dognale različne priče, tožilo je državno pravdnštvo Kristjana Kerkoča: a) da si je brez dovoljenja svojega očeta in strica z namenom samega sebe okoristiti, prisvojil dve hranilni knjižici ter ju oškodoval za 1290 K; b) da je osleparil poštno hranilnico za 80 K; c) da je ogoljufal tvrdo Jona za 19200 K; d) da je brez dovoljenja nosil revolver. — Josipa Louviera in Angela Braulina pa, da sta Kristjana Kerkoča osleparila s tem, kersta v imenu

porabila za-se, kakor tudi, da sta osleparila tvrdo Jona za razne denarne zneske, katere sta pri tvrdki Jona na Kerkočeve ponarejene knjižice brez njegovega naročila vzela.

Prvi je bil zaslišan Kristjan Kerkoč, ki je vse potrdil, kar je navedeno v obtožbi. Predsednik sodnega dvora hotel je Kerkoča slovenski izpraševati. V sled predloga zastopnika obtožbe, Jegliča, in ker nista proti temu na predsednikovo vprašanje ugovarjala ne obtoženec, pa tudi ne njegov zagovornik dr. Tuma, vršilo se je izpraševanje v nemškem jeziku, četudi je bilo že vse preskrbljeno za tolmača, ki bi bil italijanskim porotnikom v italijanskem jeziku tolmačil obtoženčeve slovenske izpovedbe. Kakor zgoraj omenjeno, je obtoženec vse priznal. Na predsednikovo vprašanje, da-li sta soobtoženca Louvier in Braulin vedela, da so knjižice ponarejene, je odgovoril Kerkoč, da Louvier in Braulin, vsaj kolikor je njemu znano, tega vedela nista. Odločno pa je trdil, da sta smela Louvier in Braulin le na njegova naročila jemati denar na njegove knjižice, ter da sta si prisvojila jedenkrat 100, a drugokrat 3000 K brez njegovega vedenja. Poleg tega je tudi povedal, da mu ni bilo nikakor znano, da bi bila Louvier in Braulin dobivala denar pri tvrdki Jona, ker sta mu pravila, da sta dobivala denar, in sicer na prvo knjižico od jedne gospe. Louvier in Braulin sta pri izpraševanju trdila, da sta nedolžna. Posebno je trdil Louvier, da jima je dal Kerkoč oblast jemati denar na knjižice po njuni volji. Ker je pa pri izpraševanju obtožencev in prič prišlo gledé Louviera in Braulina še marsikaj na dan, česar ni dosežanja preiskava dognala, in ker se je izkazala potreba, da se preslišijo še druge priče, in prečitajo še drugi spisi, predlagal je zastopnik obtožbe Jeglič, da se obravnava proti njima odloži, ter da se dokonča obravnava le gledé Kerkoča. Zagovornik Louvierov in Braulinov je sicer temu ugovarjal, a sodni dvor vsprejel je predlog drž. pravdnštva. V sled tega sta se Louvier in Braulin odvedla v zapor in nadaljevala se je obravnava le proti Kerkoču. Prečitali so se razni spisi in porotnikom bila so stavljena tri glavna vprašanja in sicer: prvo zaradi 1290 K. za katero svoto je Kerkoč oškodoval svojega očeta in strica, drugo gledé onih svot, za katere je bila opeharjena tvrdo A. V. Jona in tretje, zaradi revolverja, katerega je Kerkoč nosil brez dovoljenja. Gledé prvega vprašanja predlagal je zagovornik, da bi se stavilo še drugo podredjeno vprašanje, češ, da ni Kerkoč svojega očeta in strica oškodoval za znesek, ki presega 600 K, in to zaradi tega, ker je Kerkoč svojemu očetu 700 K povrnil. Ta predlog pa ni bil vsprejet. Ko sta govorila zastopnik obtožbe Jeglič in zagovornik dr. Tuma, in je predsednik sodnega dvora podal kratek spregled cele obravnave, odšli so porotniki v posvetovalno sobo. Čez četrte ure pa je naznanil njih načelnik predsedniku sodnega dvora, da so porotniki na vse tri vprašanja odgovorili z dvanajstimi glasovi, da. Le gledé prvega vprašanja glasovalo je le šest porotnikov za to, da bi znašala škoda, katero je napravil obtoženec svojemu očetu in stricu nad 600 K. Na podlagi tega pravoreka, obsojen je bil Kerkoč na štiri leta težke ječe, poostrene vsak tretji mesec z jednim postom in trdim ležiščem, kakor tudi na povrnitev sodnih stroškov in vse škode, katere je povzročil raznim strankam.

Utonil je v nedeljo zvečer pri kopanju 12-letni Gvido de Marco laški delavec pri opekarni za goriškem pokopališčem, v enej ondotnih mlak.

Strelna ubila je včeraj ob 6. uri zvečer Jožefa Vižina iz Kronberga, krčmarja bivšega cerkvenika v trenutku, ko je prišel za na kostonju obešeno koso, da bi z njo odšel domov. Nagle in nepredvidene smrti reši nas o Gospod!

Svvlodni trg. — Do 3. t. m. je bilo prodanih svvlodov 23038 kilogramov. Ta dan bila jim je najnižja cena 2 K 80 v, najvišja 3 K 70 v.

Iz Branice nam pišejo: Braniška cesta dovršena je, hvala Bogu od riheberške pa do šmarenske ceste in nadejati se je, da se kmalu dovrši tudi oni del te važne ceste, ki nas zveže potem s Kranjsko. Kakor čujemo, dobimo tudi v Dolenji Branici najbrže svojo šolo. Prostor za šolsko poslopje je baje že določen. Tako je tudi prav, saj imajo tudi Dobravljje svojo šolo, akoravno niso nikakor tako oddaljene od Sv. Križa, kakor je naša vas oddaljena od Šmarja, kamor so morali in morajo še hoditi v šolo naši otroci. Govoreč o Dobravljah opomnil je dopisnik, tudi neki dogodek, ki se je pripetil pri zadnji veselici v Dobravljah,

maramo priobčiti, ker se ga ne maramo nikakor veseliti, čeravno bi zaslužil prav pikrih opazk od naše strani, in bi ga izvestna stranka prav gotovo hlastno pograbila ter ga izkoristila v svoje namene, ako bi ga zagrešili naši somišljeniki.

Ponesrečeni ulom. — V Štorjah na Krasu so hoteli zadnjega junija okolo polnoči neznan zlikovec vlomiti v duhovnikovo stanovanje. Poskušali so z debelimi hrastovimi gredami vreči železje iz oken. Pri hramu in veži se jim ni posrečilo, potem pa so se lotili okna, kjer je pisarna. Ravno so začeli, pa pride mimo domačin mlekar z vozom in zlikovci takoj zbežijo. Komaj pa mlekar odide, se zopet vrnejo in lotijo „dela“. Razbijejo dvojne šipe ter odpro okno, potem skušajo vreči še železje. Toda močni sunki z gredami prebudijo duhovnika, ki ima ravno nad pisarno spalno sobo. On hitro skliče svoje domače t. j. očeta, brata in mater, ter hiti v pritličje a zlikovci so med tem zbežali. V razkopenem oknu je tičala težka hrastova greda, druga je bila na tleh, v bližini pa sta bili še dve — izruvali so jih iz bližnjega trtnega latnika. Odnegli niso drugzega, kot en ključ za kolo, ki je bil na oknu. Bili so gotovo tuji. Dogodek je naznanjen žendarmeriji.

Bankovel za 10 gl. — Do 31. avgusta 1903 še sprejemo vsi uradi bankovce po 10 gl., pozneje do 1. septembra 1903 samo glavni zavodi avstro-ogorske banke. Po 1. septembru se zamenjajo ti bankovci samo s posebnim dovoljenjem generalnega sveta avstro-ogorske banke.

Razglednice z utisnjeno poštno znamko so glasom odredbe poštne uprave dovoljene.

Nova banka. — Listi poročajo, da se vrše priprave za ustanovitev katol. banke za Trst in Istro.

Društvo sv. Cirila in Metoda sta vročila v petek gg. brata Perdana 1000 K s pripomnjo, da bo družbi ščasoma še večega prispevka od vžgalic, ki nosijo njeno ime, če vi, Slovenci, hočete in izključno le nje rabite. — Družba pa ob tem obilnem daru izreka tej domoljubni bratski dvojici svoje pristrčno priznanje in svojo iskreno zahvalo.

Prešernova slavnost v Ljubljani. — Prešernova slavnost v Ljubljani se je izvršila kar najsijajneje. Udeležba je bila ogromna. Na vstopnini nabrali so kakih 7000 K.

Našli so živo vodo. — Kakor naš Kras, tako je tudi večji del Istre jako slabo preskrbljen z vodo. Pomankanje vode v Istri postajalo je od dne do dne občutljivejši. Posebno so bila slabo preskrbljena z vodo isterska mesteca na zapadni strani Istre, kakor tudi vse mnogoštevilne občine, ležeče na ti strani. V zadnjih letih napravili so sicer mnogo vodnjakov, v katere se je stekala strešnica. Ali tudi ta je popolnoma pošla, ko ni po več mesecev zaporedoma deževalo. Tako se je dogajalo, da so morali dovažati zadnje čase v Poreč in Rovinj na parnikih vodo iz Pulja, kar je stalo mnogo denara. Zdaj pa poročajo iz Rovinja, da so našli tam na živo vodo, ter da so je našli toliko, da ne bode z njo preskrbljeno mesto k Rovinj, ampak tudi njegova okolica.

Slovenski zmagi na Koroškem. — Dve lepi zmagi so si priborili minulega 1. t. m. koroški Slovenci. Pri občinskih volitvah v Hodišah in Škofičah ob jezeru prodrla je slovenska stranka uprav sijajno.

V desetih dneh iz Petrograda do Velikega oceana. — Po sibirski železnici se je nedavno s posebnim vlakom vozil neki ruski general. Iz Petrograda do Vladivostoka ob Velikem oceanu je vlak potreboval le deset dni. V vsaki uri je vlak pretekel po 75 vrst (1 vrsta = 1067 m.). Tako poroča ruski list „Svět“.

Zadnja vest. — Iz Rima dohaja vest, iz katere bise dalo sklepati, da je sv. oče papež o priliki ko to pišemo, že mrtev. Zdravje sv. očeta papeža shujšalo se je od sobote sem in se nahaja v taki nevarnosti, da so zdravniki izgubili vsako upanje, ter da pričakujejo nastop smrti od trenutka do trenutka.

Obhajali so sv. očeta slovesno v nedeljo zvečer ob 6. uri in pol, poslednje olje pa so mu podelili sinoči ob osmi uri. V Rimu zbrani so skoro že vsi kardinali. Povseh cerkvah se moli za sv. očeta. Ko je vsprejel sv. oče v nedeljo sv. obhajilo, rekel je nekemu kardinalu, ki je stal blizu njega: „Nahajam se na svetih vaših stopalih.“ Sv. oče

zvestobe, se pač mora s pohvalno ome-
njati hrvatske novine, ki so odgovarjale
mirno in dostojno na surove napade in
očitanja madjarskega podivjanega časo-
pisja, pač pa so one z velikim navdu-
šenjem zastopale zadeve domovine in
banove. Toda upljiv bana na vse Jugoslo-
vane je postajal sebičnim arpadovim
in hunskim sinovom bolj in bolj neva-
ren. Ni jim bilo to dovolj, da so ga v
svojih časnikih in „terentete-jeziku“ zani-
čevali z najbolj razuzdanim in repriza-
nesljivim sramotjenjem, marveč ker ga
niso mogli nagniti s tako tiskano mačjo
godbo k odstopu, so ga začeli sumničiti
pri cesarju. Cesar Ferdinand, ki se je
radi ustaje na Dunaju (13. marca) s
svojo cesarsko družino umaknil v Ino-
most v deželni grad, je tu obolet in ležal
bolan. V tem tesnem stanju je javilo
ogrsko ministerstvo svojem (cesarju in)
kralju, da so „Rajci“ ali Srbi v Vojvo-
dini in Banatu napadli pod srbskim ge-
neralom Knićaninom, svoje sosedo ogrs-
ke državljane, kar bi bili pa oni lahko
sami zabranili. Niso pa povedali, da je
bilo tega napada krivo ogrsko minister-
stvo samo, ker so jih hoteli siloma po-
madjariti, in Srbi so odbivali silo s silo,
t. j. z orožjem v roki, da je morala kri-
teči. Toda to je prišlo Madjarom ravno
prav. Ta so v imenu svojega naroda
vskliknili na ves glas: „Domovina (mad-
jarska) je v nevarnosti!“ in da je vse
to napravil Jelačić. Dà, celo sumničiti so
oni bana, da je v zvezi s panslavisti (teh
se boje Madjari bolj nego Luciferja in
njegovih pristašev!), in da je v zvezi tudi
z nemiri v Pragi (l. 1848.). Vsled
tega so izsilili polagoma cesarju oni raz-
glas proti Jelačiću, ki mu je odvzel vse
njegove službe in dostojanstva, katere
pa da bode dejansko še le tedaj izgubil,
ako bi se on ne udal namenom ogrs-
kega ministerstva. Dà, v istini, izmed
vseh hib in napak, katere je storilo mad-
jarsko ministerstvo, je bila ta največja in
tudi za njih lastno deželo najnevarnejša.
Jelačić je bil torej najprej pozvan ce-
sarskim ročnim listkom v Inomost na
opravičenje, ter zraven mu je bilo tudi
naročeno, da ne sme zborovati na dan
5. junija l. 1848. v Zagreb sklicani de-
želni zbor. Navaden človek bi bil vsled
tega slučajja nekoliko premišljal, se dal
omamiti in bi takoj odstopil; ne patak-
šen značaj, kakor je bil ban, ki je hotel
ali zmagati ali umreti za pravično stvar.
Na ta „zemaljski sabor“ hrvatski, na ka-
terem se je imelo pršiti slovesno ustoli-
čenje bana, so prispeli iz vseh pokra-
jin (tudi iz bivše Granice) poslanci v
Zagreb, in Jelačić, ki je znal ugani, pod
kakim upljivom je dobil ravno omenjeni
poziv, je sklenil vkljub temu obdrževati
„zemaljski sabor“, na katerega je čakal ves
narod z velikim hrepenenjem. Bil je naj-
prej slovesno ustoličen kot ban v pričo
vsega naroda. V tistem hipu, v katerem
ga je stiskani kralj moral zaznamovati
za „izdajico“, je imel Jelačić v saborski
dvorani v Zagrebu oni krasni govor, ki
je na tisoče src vnel k navdušenosti in
zvestobi za njih gospoda in kralja. Ne
vedoč, kaj prav za prav hoče njegov ce-
sar z njim storiti, je nastopil Jelačić 12.
junija na čelu deputacije svojo pot v
Inomost. Njegova vožnja skozi Tirolsko,
čegar prebivalci so s svojo zvestobo do
cesarske hiše trdno sklenjeni s Hrvati,
je bila podobna zmagovalstvu. Povsod so
ga navdušeno pozdravljali z godbo in
petjem. Ime Jelačić je bilo na jeziku
vseh Tirolcev, ker so oni pod njegovim
očetom premagali Francoze pri Feld-
kirchm (l. 1809.). (Dalje pride.)

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

Cesar se še vedno ni odločil. Tako
pripovedujejo najnovejša poročila z Du-
naja. Dočim so prinesli vsi listi brez
razlike mišljenja in strank in tudi ofi-
cijozni listi prejšnji teden vest, da je dr.
Körber z vsemi svojimi ministerskimi to-
variši podal ostavko, zanikujejo danes
ostavke, pač pa da je ministerski svet

sestavil neko spomenico do cesarja, gledé
svojega bodočega postopanja, t. j. da je
dr. Körberjevo ministerstvo predložilo
cesarju nekaj program v odobrenje. De-
misija celega ministerstva da je torej od-
visna od tega, ako cesar ta program
sprejme ali pa ne. Ali kakor rečeno cesar
se ni še odločil. Ob jednem se trudijo
oficijozna glasila prepričati svet, da pro-
grama bodočega delovanja dr. Körber-
jevega ministerstva ni nikakor provzro-
čila češka obstrukcija, marveč zgodilo da
se je vse to jedino le vsled zadnjih do-
godkov na Ogrskem. Potem takem bi bile
koncesije, s katerimi je ogrska vlada sku-
šala panati ogrsko opozicijo, tako daleč-
sežne, da bi morala vsled njih jako oško-
dovana biti ne le celokupnost naše dr-
žave, marveč tudi interesi tostranske
državne polovice. Tako namreč zatrjujejo
vsi oni listi, ki stoje danes v službi dr.
Körberja. Po mnenju teh listov niso dife-
rence med Čehi in našo vlado nikakor
tako velike, da bi se ne dale poravnati.
Tako pravijo namreč, kakor rečeno, ofi-
cijozna glasila dr. Körberjeve vlade. Ker
je pa znano, da oficijozna glasila nikdar
ne pišejo resnice, ampak da pišejo vselej
le to kar jim kaže, imamo mi najmanj
povoda, da bi jim tudi sedaj kaj verovali.

Po našem mnenju bode stvar pa
najbrže taka, da je dr. Körber še le zdaj
spoznal, da se je gledé Čehov jako motil
ter da je mislil, da jih bo s svojimi ob-
ljubami in s svojimi grožnjami še nadalje
lahko vodil za nos. Čehi so se skazali
do sedaj veliko boljši avstrijci nego bi
jih rad prikazal pred svetom dr. Körber.
Podredili so že toliko svojih opravičenih
zahtev, takozvanim državnim potrebam;
ali ob jednem povedali so vsakikrat dr.
Körberju, da pridejo konečno tudi s svojimi
zahtevami odločno na dan, ter pripravili
dr. Körberja do raznih obljub. Dolg, ka-
teregega je napravil dr. Körber nasproti
Čehom, pa je postal tako velik, da so
bili prisiljeni Čehi nasproti dr. Körberju
nastopiti s tožbo, ker so se bali, da ne
postane dr. Körber konečno celo insol-
venten. Ali kakor vse kaže, vložili so
Čehi svojo tožbo proti dr. Körberju v
resnici že skoro prepozno, kajti dr. Körber
postal je v resnici insolventen in je zato
napovedal svoj politični konkurz. In ravno
sedaj se njegovi prijatelji trudijo, da bi
prišlo med dr. Körberjem in njegovimi
upniki do nekake poravnave, ter da bi
se omogočilo, da bi dr. Körber s svojo
barantijo še nekoliko časa nadaljeval.

Nemška „gemelnbürgschaft“ in katoliški centrum.

Od katoliških nemških strank v av-
strijski zbornici so doslej pristopili libe-
ralni nemški zvezi edino le antisemiti z
dr. Luegerjem na čelu. Kmalu zatem je
dunajski „Fremdenblatt“ sporočil, da se
tež skupini pridruži tudi katoliški centrum.
Nasproti tej vesti je, kot znano v „Grazer
Volksblattu“ izjavil poslanec Hagenhofer,
da njegova stranka o tem še ni ničesar
sklepala, da pa simpatično pozdravlja ze-
dinjenje vseh nemških strank. S to Ha-
genhoferjevo izjavo se pa, kakor razvidno
iz „N. Tir. Stimmen“, ne strinjajo vsi
člani katol. centra. Imenovani list namreč
piše: „O centrovem stališču napram novi
nemški zvezi se mnogo govori in piše.
Posebno krščanski socialci bi radi videli,
da bi se katoliški konservativci priklonili
novi zvezi voditelja nemške-ljudske
stranke dr. Derschatte. Toda pri vseh
simpatijah, ki jih gojimo do dr. Luegerja
in njegovih prijateljev, ne more biti za
nas nikak povod dejstvo, da jih nahajamo
v tej družbi, da bi spremenili svoj stari
politiški kurz in sledili kompromitujočim
zgledom. Vse drugačen vzgled nam daje
ravnokar z novimi častmi iz boja izišli
mogočni nemški centrum. Kaj neki reko
na Dunaju, da je ravno ta centrum po-
vodom ožjih volitev izdal naslednje na-
vodilo: Nemški katoliki, delajte pri ožjih
volitvah za katoliškega Poljaka proti nem-
škemu protestantskemu antisemitu! To je
bilo od nekdanj tudi naše starotirolsko
stališče, vsled česar imamo za vsa, še
tako gniljiva vabljenja nemško ljudskega
pobratimstva le en sam odgovor, in ta
je: za tak nestvor centroma ne dobite!
— Taka odločna beseda centrovega gla-
sila seve ni po godu nemško-nacionalnim
in liberalnim elementom, in ker ne mo-
rejo drugega, psujejo nemške katolike z
„ultramontanci“.

Dogodki na Hrvatskem.

Po dvanedevni kazenski obravnavi
so obsodili v Zagrebu znanega in od-
ličnega hrvatskega pisatelja župnika Je-
meršića in njegovega kaplana Šusterja,
katerima se očita, da sta razdelila mnogo
manifestov na hrvatski narod, ki so ga
pozivljali, da s silo odpravi vse mad-
jarske napise, vsakega na šest mesecev
ječe.

Novi hrvatski ban grof Pejačević
je položil v soboto prisego in cesarjeve
ostavke, pač pa da je ministerski svet

hrvatskem banu piše reški „Novi list“
jako nepovoljno ter pravi o njem, da
ni v njem prav nič Hrvata, ter da je
vzgojen tako, kakor se danes sploh vzga-
jajo madjarski aristokratje. Poleg tega ima
za ženo madjarko, ki mrzi vse, kar je
hrvatskega in ki ima veliko moč nad
svojim možem. Grof Teodor Pejačević je
najbogatejši človek v Slavoniji. Može
jako razburljiv in nagle jeze, dočim je
bil njegov prednik grof Khuen Hedervary
jako hladnokrvn in se je le smijal, ako
ga je kdo ostro prijemal. Zpomnil pa si
je vsako žaljenje in je večkrat leta in
leta čakal, predno se je znesel nad
svojim nasprotnikom. Sedanji podban
Krajevčević odstopi že te dni. Na njegovo
mesto pride posl. Šumanović. O Kra-
jevčeviću pravi „Information“, da je bil
popolnoma nesposoben in slepa Khue-
nova kreatura.

Tudi pravosodni sekcijski načelnik
Klein odstopi in stopi na njegovo mesto
poslanec Šivović. O Kleinu pa se govori
da je bil dober administrator ali slab
jurist. Tako pišejo nekateri listi. Dunajska
„Information“ pa zagotavlja, da ne po-
stane Krajevčević naslednik nobeden drugi
ako ne sedanji namestnik oseškega ve-
likega župana dr. Haptrak, ki bode prav
za prav duša Pejačevićevega banovanja.
O grofu Pejačeviću piše „Information“,
da je podedoval po očetu Vladislavu
Pejačeviću zgolj le ime. Njegov oče Vla-
dislav Pejačević, da je bil popolnoma
črnozolt, dočim je njegov sin Teodor
rudeč bel-zelen, t. j. skozi in skozi Madjar.
„Information“ je mnenja, da se ta človek
ne bode mogel dolgo časa obdržati na
svojem mestu. Sposobnosti ne prepisuje
ta list novemu banu nobenih, pač pa pravi
o njem, da je ošabnež in pustolovec.

Varaždinska županija je še vedno
v pravi ustaji. Vojaštvo mora naperjati
vse sile, da zadrži uporne kmete. Po-
sebnost v ludbreškem okraju noče pre-
bivalstvo ničesar vedeti o nagli sodbi in
kar javno o belem dnevu trga dotične
lepake. V tem okraju so skoraj vse vasi
zasedene po vojaštvu, in dan na dan se
ponavljajo spopadi med kmeti in obo-
roženo silo.

Sedaj dohajajo natančnejša poročila
o znanih velikih izgredih v Kumovcih
pri Ludbregu. Po groznem spopadu med
kmeti in vojaštvom, v katerem spopadu
je bilo šest kmetov ubitih in 40 ranjenih,
je mnogo kmetov pobegnilo iz vasi in se
še le po noči povrnilo v svoja stanovanja.
Naslednjega dne zjutraj dobil je tamošnji
občinski tajnik nalog, naj aretiraj na-
čelnika upornikov. V ta namen poslužil
se je zvijače in je z nekaterimi svojimi
pristaši začel na vse grolo kričati: „Ži-
vela Hrvatska! Doli s tirani!“ — Kmetje
so mislili, da je občinski tajnik njih pristaš
in takoj se jih je okoli njega zbralo
kakah 200, obožanih s vsakovrstnimi
predmeti in so mu sledili proti bližnjemu
selu v uverjenju, da gredo osvoboditi
zaprte kmete. Ko je vsa ta „kmetjska
vojska“ dospela iz vasi, naletela je blizu
tamošnjega pokopališča na eno stotnjo
pešcev in ker so se kmetje nasproti vo-
jakom videli v večini, so iste napadli.
Vojaki so najprej parkrat ustrelili v zrak,
a ker to ni pomagalo, šli so z bajonetami
proti kmetom in mnogo njih ranili. —
Med tem je prihitel vojakom na pomoč
en eskadron konjenikov in prijel kmete
od nasprotne strani.

Kmetje se niso mogli več ustavljati
taki sili in so začeli bežati. 80 kmetov,
med njimi mnogo ranjenih, bilo je are-
tiranih in provizorično zaprtih v kleti
gradu grofa Bathyanjya, odkjer se od-
vedejo v Varaždin.

Drugi krvav dogodek se je dogodil
blizu Rakovčine.

Kakah 500 kmetov se je namreč
podalo iz Rakovčine v Ludbreg na pomoč
tamošnjim upornikom. Na cesti pa so na-
leteli na pešce in konjenike.

Vojaški poveljnik je kmetom za-
ukazal, naj se povrnejo domov, ali isti
se niso hoteli pokoriti, vsled tega je
prišlo do spopada med kmeti in vojaki.
Kmetje so na to pobegnili preko polja, a
vojaki so udrli za njimi in jih od 500
aretirali 152, med katerimi je bilo tudi
več njih ranjenih in 18 celo tako težko,
da so jih morali prenesti v bolnišnico.
Med težko ranjenimi je bila tudi neka
ženska, mati štirih otrok. V obeh spo-
padih, kakor blizu Kumovcev, tako blizu
Rakovčine, je bilo več orožnikov in
kmetov ranjenih.

Vsi aretiranci pridejo baje pred na-
glosodno sodišče. — V varaždinskih bol-
nišnicah je kahih 500 ranjenih kmetov
iz ludbreškega okraja.

V varaždinsko županijo dohajajo
vedno nove vojaške čete. Zatrjuje se, da
veliki župan varaždinski, grof Rubido
Zichy, kateri je tako odločno zahteval
uvajanje nagle sodbe, zahteva sedaj naj-
večjo silo, da se vojska vrne v domovino.

Nemški državni zbor.

Po končanih volitvah je nemški
državni zbor tako-le sestavljen: Katoliški
centrum 102 posl., soc. demokrati 81,
konservativci 51, narodni liberarci 51,
svobodomiselnja zveza 21, nemška ljudska
stranka 6, kmečka zveza 7, alzačani 7,
južna nemška ljudska stranka 6, krščanski
socialci (protest.) 2, narodni socialci 1,
antisemiti 9, Poljaki 16, državna stranka
19, velki 5, danci 1, „divjakov“ je 9.

Napetost mej Rusijo in Ameriko.

Amerikanci so silno užaljeni, da je
ruska vlada tako radikalno odbila po-
nudbo Amerike, ki je hotela priskočiti
na pomoč židom v Kišenevu in njego-
v okolici. Odločna ruska beseda je užalila
oholega Amerikanca do dna duše. Na
zadnjič objavljeni ruski odgovor izjavlja
sedaj zunanji urad v Washingtonu, da
postopanja Amerike nikakor ne more
ovirati stališče Rusije. Židovsko peticijo
in proteste ameriškega prebivalstva proti
dogodkom v Kišenevu hočejo Amerikanci
na vsak način izročiti na merodajnem
mestu. — Obenem so se pa jeli Ameri-
kanci hudoovati nad ruskim postopanjem
v vprašanju gledé Mandžurije. Rusija je
po zahtevu Amerikancev skušala Kino
prisiliti, da prelomi prisego nasproti zu-
nanjim velisilam, katerim je bila zago-
tovljena politika odprtih vrat. V prvi vrsti
bi rada Rusija Amerikance popolnoma
izključila iz Mandžurije ter jim onemo-
gočila vsako trgovino na ondodnih tleh.
— Uradno se poroča, da je bila ta izjava
izdana na direktni poziv predsednika
Roosevelta, ter da je provzročila splošno
pozornost. Pravijo, da je diplomatski polo-
žaj mej tema dvema državama silno
kritičen. — No, Rusi se že davno zave-
dajo tega dejstva in delajo obširne pri-
prave za eventualni vsprejem ameriških
„gostov“; znano jim je pa tudi, da se
Japonci ter Angleži že sedaj pripravljajo
na tiho protirusko sodelovanje. S tem v
direktni zvezi je sedanji izredni transport
vojaštva po sibirski železnici.

Macedonski dogodki.

Iz Drinopolja je prešla dunajska
„Information“ to-le poročilo: Časi postali
so skrajno resni. Položaj je jako kritičen.
Zdaj stojimo pred velikimi dogodki. Ve-
liko število vojaštva, ki se nahaja zdaj
v turških evropskih pokrajinah, posebno
pa v Macedoniji in v našem vilajetu, se
ne more na noben način dolgo časa
vzdrževati, ker mu primanjkuje glavna
reč, namreč živež. Prosti vojaki, posebno
pa oni, nahajajoči se na mejnih posto-
jankah, stradajo v pravem pomenu be-
sede. Zaradi tega pa pobegnejo večkrat
čez mejo, da prosijo tam miloščine. Ali
tudi tam so slabo vzprejeti, ker se jih
smatra za vohune. Med turškim vojaštvom
bilo je že več smrtnih slučajev zaradi
lakote. Vojaki, ki so nastanjeni po vaseh
pa jemljejo kmetom s silo, kar jim pride
pod roko; kradejo in ropajo da je groza.
Da si ohranijo življenje, bežijo kmetje na
gore in čez mejo. Turški vojaki pa skru-
nijo ženske, ki ostanejo doma. Pri tem
ne more nikakor dolgo ostati. Ali mora
priti do vojske, ali pa do razoroženja.
Naj se pa zgodi to ali ono, prebivalstvo
vničeno je za več let. Kmetje namreč
niso že dolgo časa ničesar osejali, polje
je neobdelano, a žitnice so popolnoma
prazne. Cena kruhu poskočila je že do
zdaj tako, da stane danes kruh 4—5
krat toliko kakor je stal po navadi.
Jedna oka kruha (t. j. 1/4 kilograma)
ki je stala poprej jeden pijaster (t. j.
jeden groš) stane sedaj 4—5 grošev. Ži-
vino porabi vojaštvo. Meso, posebno pa
jančevina postalo je skrajno drago. O
trgovini s poljskimi pridelki, ki je bila
tukaj jako živahna po navadi, ne more
biti danes niti govora, kajti ni jih niti
toliko, da bi krili domačo potrebo. Sploh
prenehala je tu vsa trgovina. V Drinopolju
bilo je do zadnjih dni sicer še nekaj pro-
meta, ali odkar so se v okolici prikazale
ustaške čete, prenehal je promet tudi
tukaj.

Stališče kneza Ferdinanda je vsled
dogodkov v Macedoniji nevdružljivo. Ves
bolgarski narod stoji na strani macedon-
skega odbora, število knezovih pristašev
se manjša od dne do dne. Opozicija hoče
kneza z lepa pripraviti do tega, da se
odpove. Knez je baje rekel, da je s tem
zadovoljen, ako mu Bolgari povrnejo
štiri milijone frankov, katere je izdal za
zidavo raznih poslopj, ki bi potem po-
stala državna last. Poleg tega zahteva
letne rente 600.000 frankov, katere bi
po njegovi smrti dobival njegov sin Boris.
Gledé 4 milijonov frankov se je že do-
seglo sporazumljenje, letne rente pa po-
nujajo Bolgari knezu le 480.000 frankov
in po smrti njegovi sinu Borisu 240.000
frankov. Ker nevarnost za kneza Fer-
dinanda postaja z vsakim dnem večja, bo
skoro gotovo sprejel te pogoje.

Loterijske številke.

4. julija.

Dunaj 15 6 40 65 2
 Gradec 81 66 2 65 78

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos	K 170—	do 190—
„ Sandomingo „	210—	220—
„ Java	210—	220—
„ Portorico	260—	280—
„ Ceylon	270—	280—
Slakdor	88—	89—
Špeh	176—	180—
Petrolij v sodu	33—	34—
„ zaboju	10 75	11—
Maslo surovo	168—	172—
„ kuhano	200—	210—
Otrobi debele	10 40	12—
„ drobne	10—	11—
Tursica stara	15 50	18—
Oves	14 50	17—

Moka ogerska:

št. 0 K 27 40 št. 1 K 27— št. 2 K 26 20
 „ 3 „ 25 40 „ 4 „ 24 60 „ 5 „ 23 80
 št. 6 K 23—

Pridno, spretno dekle

ki zna vsa domača dela in razume tudi nekoliko v kuhanju, sprejme se takoj za službo. — Mesečna plača je 22 K. — Natančneje se izve pri upravnistvu našega lista.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže pomladansko blago, lastni izdelek *gotovih oblek in površnih sukenj. Cene prav solidne!*

Dražbeni oklic.

Podpisano županstvo odda dne 20. t. m. v obč. pisarni zidanje nove obč. hiše (občinskega doma) na ponudbeni dražbi od 11. do 12. ure dop. Ponudniki naj vlagajo svoje postavno kolekovane ponudbe, opremljene z 10 odst. varščine na tuk. županstvo.

Načrti in pogoji se lahko ogledajo v tuk. pisarnici.

Zupanstvo v Št. Andrežu, 2. julija 1903.

A. Lutman,
župan.

Odda se v najem tri pritlične prostore

v ulici Vetturini št. 9.

Oglasiti se je v „Narodni Tiskarni“.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu

v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dal-matinskih in iaterskih v i-nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

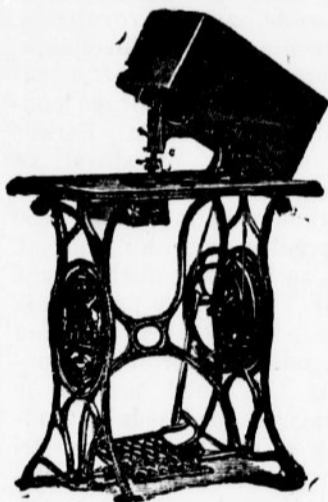
v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrde Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trгоvec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Protokol. tvrdka

Lucijan Kovačič,

pri Sv. Luciji,

naznanja s tem častitim obrtnikom in trgovcem Soške, Baške in Idrijske doline, da je otvorila svojo veliko zalogo **pristnega tropineca, ovsca, koruze, moke** in vsakovrstnega **kolonijalnega blaga**, ter bo vse to razprodajala na debelo po **najnižjih** konkurenčnih cenah, ki ne presežejo nikdar Goriških tržnih cen na debelo. — Izvršuje vsako naročilo točno, kulantno in pri večjih na zahtevo tudi s prevajanjem blaga na dom priporoča se naklonjenosti svojih domačinov.

Po vsestranskem prevdanku in preskušnji se bode vsakdo prepričal, da se kupuje pri tvrdki

J. Zornik, Gorica

Gosposka ulica 7, zmiraj najbolji najlepši in temu primerno najceneje blago. Posebno pa:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove svile zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solnčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podlage, sukanec, svila, gumbi, vezanja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najboljše vrste, jopice za hribolazce; kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznana najboljih moderecev vsake cene.

Za birmarce

in otroke; rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice; vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakovrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Mejnarodni panorama

iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče Josipa Verdiija št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 5. do 11. julija; Potovanjem po slikoviti

italijanski RIVIERI.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Sprejema

hranilne vloge katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevzdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

novе člane

z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

Vsak dan od 8. do 12. dop. in pond. in četrtek od 2. do 4. pop.